

Kazanmak Artık Kolay...

***2019 KPSS
GÜNCEL BİLGİLER
ve
GENEL KÜLTÜR***

ULUSLARARASI KURULUŞLAR

AVRUPA BİRLİĞİ (EU)

AVRUPA BİRLİĞİNİN KURULUŞU VE KISA TARİHÇESİ

1957’de kurulan Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) 1967’de Avrupa Topluluğu’na (AT; 1980’lere değin Avrupa Toplulukları) dönmüş ve 1 Kasım 1993’te yürürlüğe giren Avrupa Birliği Antlaşmasıyla (Maastricht Antlaşması) AB doğmuştur.

Batı Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İtalya ve Lüksembourg topluluğun ilk üyeleri idi. Danimarka, İngiltere ve İrlanda 1973’te, Yunanistan 1981’de, Portekiz ve İspanya 1986’da topluluğa katıldılar. Eski Doğu Almanya; 1991’de yeniden birleşen Almanya’nın parçası olarak toplulukla bütünleşti. Tümü Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) üyesi olan Avusturya, Finlandiya ve İsveç 1995’te birlik üyesi oldu.

Avrupa Ortak Pazarı ve Birleşik Avrupa kavramları Batı Avrupa ülkeleri arasında II. Dünya Savaşı’ndan sonraki canlanma döneminde tartışılmaya başlandı.

Bu ülkeler, Fransa ve Almanya arasında yakınlaşma sağlamak, katılımcı ülkelerin ekonomilerini bir ortak pazar çatısı altında kalkındırmak, aralarında yeni bir savaş çıkması kaygısını hafifletmek ve zamanla siyasal bir birlik oluşturmak amaçlarıyla 1955'te Sicilya'daki (İtalya) Messina kentinde bir araya geldiler. Mart 1957'de Roma'da imzalanan antlaşma ile AET kuruldu. Ve 1 Ocak 1958'te işlerlik kazandı.

AVRUPA BİRLİĞİNİN KURULUŞ AMAÇLARI

1. Üye ülkelerin kendi aralarındaki ticaret engellerini kaldırmak.
2. Üye olmayan ülkeler karşısında tek bir ticaret politikası oluşturmak.
3. Üye ülkelerin ulaştırma sistemleri ile tarımsal ve genel ekonomik politikaları arasında zaman içinde eş güdümü sağlamak.
4. Serbest rekabetin önündeki özel ve kamusal kısıtlamaları kaldırmak.
5. Üye ülkeler arasında iş gücünün, sermayenin ve girişimcilerin serbest dolaşımını güvence altına almak.

Merkezi: Brüksel.

Türkiye'nin Katılımı: Müzakere aşamasında.

Üyeleri: Almanya, Avusturya, Birleşik Krallık, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Kıbrıs, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Yunanistan, Hırvatistan

Aday Ülkeler: Makedonya, Türkiye, İzlanda, Karadağ, Sırbistan, Arnavutluk, Kosova, Bosna Hersek

Para Birimi: Euro, (Avro).

AB üyesi olup Euro kullananlar: Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İtalya, Kıbrıs Cumhuriyeti, Lüksemburg, Malta, Portekiz, Slovakya, Slovenya, Yunanistan, Estonya.

AB üyesi olmayıp Euro kullananlar: Monako, San Marino, Vatikan Andorra, Karadağ ve Kosova.

AB üyesi olup Euro kullanmayanlar: Danimarka, Birleşik Krallık, İsveç.

1 Mayıs 2004'te üye olan ülkelerden, Litvanya, Letonya, Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Macaristan da halen kendi para birimlerini kullanmaktadırlar.

1 Ocak 2007'de üye olan Bulgaristan ve Romanya da hala kendi para birimlerini kullanmaktadırlar.

AVRUPA KONSEYİ

Kuruluş Tarihi : 1949 – Londra Antlaşması.

Merkezi: Strasbourg – Fransa.

Türkiye'nin Katılımı : 1949.

Kurucu Üyeler: Belçika, Birleşik Krallık, Danimarka, Fransa, Hollanda, İrlanda, İsveç, İtalya, Lüksemburg, Norveç.

Üyeleri: Türkiye 1949, Yunanistan 1949, İzlanda 1950, Almanya 1950, Avusturya 1956, Kıbrıs 1961, İsviçre 1963, Malta 1965, Portekiz 1976, İspanya 1977, Lihtenştayn 1978, San Marino 1988, Finlandiya 1989, Macaristan 1990, Polonya 1991, Bulgaristan 1992, Estonya 1993, Litvanya 1993, Slovenya 1993, Çek Cumhuriyeti 1993, Slovakya 1993, Romanya 1993, Andorra 1994, Letonya 1995, Arnavutluk 1995, Moldova 1995, Makedonya 1995, Ukrayna 1995, Rusya 1996, Hırvatistan 1996, Gürcistan 1999, Azerbaycan 2001, Ermenistan 2001, Bosna-Hersek 2002, Sırbistan 2003, Monako 2004, Karadağ 2007.

Avrupa Konseyi (Council of Europe) Avrupa çapında insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü savunmak amacıyla kurulmuş hükümetler arası bir kuruluştur. Avrupa Birliği'nden farklı bir örgütlenmedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Avrupa Konseyi'ne bağlıdır.

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ (AİHM)

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uluslararası bir teşkilat olan Avrupa Konseyi'ne bağlı olarak kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, birey gruplarının, tüzel kişiliklerin ve diğer devletlerin, belirli usul kuralları dahilinde başvurabileceği bir yargı mercidir. Avrupa Konseyi'ne üye olan ve aralarında Türkiye, Rusya, Sırbistan, Gürcistan ve Azerbaycan'ın da bulunduğu 47 Avrupa devleti, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yargı yetkisini tanımaktadır.

Avrupa Birliği'nin günümüzde Avrupa Konseyi'ne ait bayrağı kullanıyor olması çeşitli kafa karışıklıklarına yol açmakla birlikte, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Birliği'nin değil, hemen tüm Avrupa devletlerinin üyesi olduğu ayrı bir uluslararası teşkilat olan Avrupa Konseyi'nin organıdır. Ancak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin içtihadı, Avrupa Birliği için de olmazsa olmaz asgari standartları oluşturmaktadır.

Demokratik rejimlerin devam ettirilmesi açısından gerekli olan asgari hak ve özgürlükleri güvenceye alarak işe başlamış, zamanla insan hakları listesini genişletmiştir. AİHS ekonomik, sosyal ve kültürel haklardan çok sivil ve politik hakların korunma-

sına öncelik vermiştir. Bu sözleşmeyi sosyal ve ekonomik hakları içeren “Avrupa Sosyal Şartı” izlemiştir. Türkiye 18 Mayıs 1954’te sözleşmeyi onaylamış, 28 Ocak 1987’de de bireysel başvuru hakkını tanımıştır. Mahkemenin zorunlu yargı yetkisini ise 28 Ocak 1990’da kabul etmiştir. AİHS, Avrupa Konseyi üyesi 187 devlet tarafından onaylanmıştır.

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)

- ❖ AİHS, Avrupa Konseyine üye ülkelerin yasal yetkisi altında bulunanların belirli insan hakları ve temel özgürlüklerini güvence altına alan uluslararası bir antlaşmasıdır.
- ❖ 4 Kasım 1950’de Roma’da imzalanmış ve 1953’te yürürlüğe girmiştir.
- ❖ Türkiye, 18 Mayıs 1954’te sözleşmeyi onaylamış, 28 Ocak 1987’de bireysel başvuru hakkını tanımıştır. Mahkemenin zorunlu yargı yetkisini ise 28 Ocak 1990’da kabul etmiştir.
- ❖ Sözleşme ve sözleşmeye ek protokoller şu hakları güvence altına alır.
  - Bireyin yaşama, özgürlük ve güvenlik hakkı; hukuk ve ceza işlerinde adil yargılama hakkı
  - Seçme ve seçilme hakkı

- Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü
  - Medya dahil ifade özgürlüğü hakkı
  - Mülkiyet hakkı
- ❖ Neler Yasaklanmıştır?
- İşkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve ceza
  - Ölüm cezası
  - Sözleşmenin güvence altına aldığı hak ve özgürlüklerin kullanımında ayrımcılık yapılması
  - Devlet kendi vatandaşını sınır dışı etmek veya ülkeye girişini engellemesi
  - Yabancıların toplu halde sınır dışı edilmesi
- ❖ Sözleşme ile güvence altına alınan hakların uygulanmasını denetleyecek iki ayrı bağımsız organ kurulmuştur. Bunlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesidir (1950).
- ❖ Büyüyen yeni Avrupa'nın karşılaştığı sorunlara çözüm bulabilmek için, 1959 Viyana Zirvesi'nde, iki aşamalı eski sistemin yerine yeni bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kurulması kararlaştırılmıştır. Yeni Mahkeme, Avrupa Konseyinin bir organı olarak, 1 Kasım 1959'da Strazburg'da kurulmuştur.

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)

- ❖ AİHM, Avrupa Konseyi'nin bir organı olarak 1 Kasım 1959'da Strazburg'da kurulmuş uluslararası bir mahkemedir.
- ❖ Merkezi Strazburg'dadır.
- ❖ Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, birey gruplarının, tüzel kişiliklerin ve diğer devletlerin, belirli bir yasal çerçevede başvurabileceği bir yargı mercisidir.
- ❖ Avrupa Konseyi'ne üye olan Türkiye dahil 47 Avrupa devleti, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yargı yetkisini tanımaktadır.
- ❖ Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurabilmek için bazı şartların mutlaka yerine getirilmesi lazımdır. Bunların en önemlileri şöyle sıralanabilir.
  - İç hukuk yollarının tüketilmesi gereklidir. (Buradaki amaç şikayet olunan konu hakkında ilgili mahkemeye başvurmuş olmak ve temyiz süresinin tamamlanmış olmasıdır.)
  - Konu hakkındaki dilekçe Türkçe olarak da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gönderilebilir. Ancak bu dilekçenin bir hukukçu tarafından yazılması tercih edilmelidir.

- İnsan hakları ihlalinin, mutlaka Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde belirtilen bireysel hak ve özgürlüklerden birinin veya birkaçının ihlali olması gerekir.
- ❖ AİHM'ye insan haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle kişiler devlete karşı dava açarlar. Çünkü insan hakları devlet tarafından güvence altındadır ve korunmalıdır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Kuruluş Tarihi: 24 Ekim 1945.

Merkezi: New York.

Türkiye'nin Katılımı: Kurucu üye.

BM Resmi Dilleri: Arapça, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca, Rusça.

Üyeleri: 192 Üye.

Yönetim Organları

- Genel Kurul
- Güvenlik Konseyi (Daimi Üyeler: ABD, Rusya, Çin Halk Cumhuriyeti, Birleşik Krallık, Fransa)
- Ekonomik ve Sosyal Konsey
- Yönetim Konseyi

- Genel Sekreterlik
- Uluslararası Adalet Divanı (Lahey Adalet Divanı)

Her yıl 24 Ekim günü, üye ülkelerde Birleşmiş Milletler Günü olarak kutlanmaktadır.

Birleşmiş Milletler Ana Sözleşmesi, örgütün amaçlarını şöyle belirler:

- ❖ Uluslararası barış ve güvenliği, anlaşmazlıkların barışçı çözümü ve ortak etkin önlemler yoluyla korumak,
- ❖ Ülkeler arasında eşit haklara, halkların kendi geleceklerini belirleme ilkelerine, saygıya dayalı dostça ilişkileri geliştirmek,
- ❖ Uluslararası ekonomik, toplumsal, kültürel ve insancıl sorunların çözümünde, ırk, cins, dil ve din ayrımı gözetmeksizin, insan haklarının geliştirilmesinde işbirliği sağlamak,
- ❖ Ülkelerin bu amaçlarla gösterecekleri çabalar arasında uyum sağlayan bir merkez olmak.

Birleşmiş Milletler'in temel ilkeleri şöyle belirlenmiştir:

- ❖ Tüm üyeler egemen ve eşittir.

- ❖ Tüm üyeler uluslararası anlaşmazlıklara barış, güvenlik ve adaleti zedelemekten, barışçı yöntemlerle çözüm aramakla yükümlüdürler.
- ❖ Hiçbir üye ülke, bir başka ülkenin toprağına ve siyasal bağımsızlığına karşı güç kullanmayacak ve güç kullanma tehdidinde bulunmayacaktır.
- ❖ Tüm üyeler BM'in Ana Sözleşme uyarınca girişeceği uygulamaları desteklemekle yükümlüdürler.
- ❖ BM, uluslararası barışı koruma dışında, hiçbir ülkenin iç işlerine müdahale etmeyecektir.

AGİT – AVRUPA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI

Kuruluş Tarihi : 1975 Helsinki Nihai Senedi – Kurumsal 1995.

Merkezi: Viyana.

Türkiye'nin Katılımı: 1975 Helsinki Nihai Senedi.

Helsinki Nihai Senedi

3 Temmuz 1973 tarihinde, Helsinki'de açılan ve 18 Eylül 1973'ten 21 Temmuz 1975'e kadar Cenevre'de çalışmalarını sürdüren Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Konferansı, Helsinki'de 1 Ağustos 1975 gününde Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Kanada, Kıbrıs, Çekoslovakya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Demokratik

Alman Cumhuriyeti, Federal Almanya Cumhuriyeti, Yunanistan, Vatikan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Malta, Monako, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, İngiltere, San Marino, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Yugoslavya yüksek temsilcilerince sonuçlandırılmıştır.

ASEAN – GÜNEYDOĞU ASYA ULUSLAR BİRLİĞİ

Kuruluş Tarihi : 8 Ağustos 1967

Türkiye'nin Katılımı: 23 Temmuz 2010 katılımcı olarak örgütte yerini almıştır.

Kurucu Üyeler: Filipinler, Malezya, Tayland, Endonezya ve Singapur

Üyeleri: Filipinler, Malezya, Tayland, Endonezya, Singapur, Brunei Darussalam, Vietnam, Lao PDR, Birmanya, Kamboçya

Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği ASEAN örgütünün öncelikli hedefleri arasında bölge ülkelerinin ekonomik büyümesine ivme kazandırılması, toplumsal ve kültürel gelişim, bölgede barış ve istikrarın sağlanması yer almaktadır.

FAO – GIDA VE TARIM ÖRGÜTÜ

Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) besin kaynaklarının dünya üzerinde dengeli bir biçimde dağılmasını sağlamaya çalışmak gibi büyük bir görev üstlenmiştir. Hükümet ve teknik kuruluşların tarımı, ormancılığı ve balıkçılığı geliştirme projelerine aracı ve yardımcı olur. Bu tip konularda ülkeler düzeyinde teknik yardımlar sağlar. Eğitsel projeler geliştirerek, araştırmalar yapar ve seminerler verir. Dünyadaki tarımsal ürünlerin üretimi, tüketimi, ticareti ve depolanması, tabii kaynakların geliştirilmesi, ağaçlandırma gibi konularda danışmanlık yapar.

Merkezi: Roma – İtalya.

IAEA – ULUSLARARASI ATOM ENERJİSİ KURUMU

Birleşmiş Milletler bünyesinde faaliyet gösteren bağımsız, uluslararası bilim ve teknoloji temelli bir organizasyon olup 1957 yılında kurulmuştur. Nükleer Bilim ve Teknolojinin barışçıl amaçlarla kullanılması ve planlanmasında üye ülkelere destek sağlamaktadır. Nükleer Güvenlik Standartlarını hazırlamaktadır. Bünyesindeki denetim mekanizması ile ülkelerin taahhütlerini yerine getirmesini kontrol etmektedir.

Merkezi: Viyana-Avusturya

ICAO – ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK ÖRGÜTÜ

Uluslararası sivil havacılığın güvenli ve düzenli bir şekilde büyümesini sağlamak, barışçıl amaçlara yönelik uçak tasarımı ve işletmesini teşvik etmek, sivil havacılık için havayolları, hava alanları ve hava seyir tesislerinin gelişimini desteklemek, uluslararası kamuoyunun güvenli, düzenli, verimli ve ekonomik hava taşımacılığı ihtiyaçlarını karşılamak gibi görevleri bulunan BM havacılık kuruluşudur.

Merkezi: Montreal – Kanada.

IFAD – ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU

Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu 11 Aralık 1977 tarihinde kurulmuştur. Fonun kuruluş amacı kırsal fakirliği azaltmak ve yeterli beslenmeyi desteklemektir. Bu kapsamda sosyal gelişmeyi, cinsiyet eşitliğini, gelir üretimini, beslenmenin iyileştirilmesini, çevresel sürdürülebilirliği ve etkili yönetimi hedefleyen projelere destek olmaktadır.

Merkezi: Roma – İtalya.

ILO – ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ

Uluslararası Çalışma Örgütü ya da ILO (International Labour Organisation), ülkelerdeki çalışma yasalarında ve bu alana ilişkin uygulamalarda standartları geliştirmek ve ileriye götürmek gibi bir amaçla kurulan kuruluştur.

Merkezi: Cenevre – İsviçre

IMF – ULUSLARARASI PARA FONU

Uluslararası Para Fonu, ya da daha çok bilinen kısaltmasıyla IMF (International Monetary Fund), global finansal düzeni takip etmek, borsa, döviz kurları, ödeme planları gibi konularda denetim ve organizasyon yapmak, aynı zamanda teknik ve finansal destek sağlamak gibi görevleri bulunan uluslararası bir organizasyondur. 1944 yılında ABD'nin New Hampshire eyaletindeki Bretton Woods'da kurulan ve 1947'de fiilen çalışmaya başlayan milletlerarası ekonomik meselelerle uğraşan bir teşkilattir.

Merkezi: Washington - ABD.

IMO – ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ

Dünya deniz ulaşımıyla ilgilenen bu örgütün amaçları, denizlerde güvenliğin artırılması ve gemi kullananların karşılaştıkları güçlüklerin yenilmesidir.

Merkezi: Londra – İngiltere.

UNDP – BM KALKINMA PROGRAMI

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı **Birleşmiş Milletler**'in küresel kalkınmayı amaçladığı programıdır. Bu program sayesinde insanların daha iyi yaşam şartları altında yaşaması amaçlanmaktadır. UNDP 166 ülkede faaliyet göstermektedir. Faaliyetlerini kendisi ve çeşitli ortakları ile yürütmektedir. Toplumların ulusal ve küresel kalkınma çabalarına ortaklarıyla beraber destek vermektedir.

Merkezi: Cenevre – İsviçre.

UNEP – BM ÇEVRE PROGRAMI

Birleşmiş Milletler çevre etkinliklerini eş güdümlenen, geliştirmekte olan ülkelere çevre politikaları konusunda yardımcı olan ve çevreye duyarlı kalkınma yöntemleri öneren BM kuruluşudur. Haziran 1972'deki İnsan Çevresi üzerine Birleşmiş Milletler Konferansı sonrasında kurulmuştur.

Merkezi: Nairobi – Kenya.

UNESCO – BM EĞİTİM, BİLİM VE KÜLTÜR ÖRGÜTÜ

BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) merkezi Paris'tedir. Okuma yazma bilmeyen ve ancak çok basit araçları kullanabilen genç, yaşlı milyonlarca insanı eğitmeye çalışır. Herkese eğitim olanağının sağlanması da UNESCO'nun amaçları arasındadır. UNESCO ayrıca, bilimsel bilgiyi yayarak, insanların daha iyi koşullarda yaşamalarına da yardımcı olur.

Merkezi: Paris – Fransa.

UNHCR – BM Mülteciler Yüksek Komiserliği

UNHCR, dünyanın dört bir yanında yabancı bir ülkeye sığınmış ya da savaş yüzünden ülkesini terk etmek zorunda kalmış 10 milyondan fazla insanı koruyup gözetir; yeni bir iş ve yaşam kurmak için yabancı bir ülkeye gidip de barınacak yer bulamayan insanlara yardım etmeye çalışır.

Merkezi: Cenevre – İsviçre.

UNICEF – BM ÇOCUKLARA YARDIM FONU

Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu, II. Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'daki çocukların ivedi gereksinimlerini karşılamak üzere kurulmuştur. Günümüzde sürekli bir yapı kazanan UNICEF dünyanın yoksul bölgelerindeki milyonlarca anne ve çocuğa yardım etmektedir.

Merkezi: New York – ABD.

WB – DÜNYA BANKASI

Dünya Bankası, II. Dünya Savaşı'nın ardından 1945 yılında Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası adıyla kurulmuş, 1947 yılında Birleşmiş Milletler'in özerk uzman kuruluşlarından biri olma özelliği kazanmıştır.

Günümüzde dünya devletlerinin 185'i Banka üyesidir. Bunlardan 11'i, Banka sermayesinin %55'ine sahiptir. Türkiye'nin sermayedeki payı ve oy gücü %0,5 düzeyindedir.

Dünya Bankası Governörler Kurulu, İcra direktörleri Kurulu, Başkanlık organları tarafından yönetilmektedir. Governörler Kurulu, üye devletlerin atadıkları birer guvernör ve vekilinden oluşmakta ve yılda bir kez toplanmaktadır. İcra Direktörleri Kurulu iki yıl için görevlendirilen 24 üyeli ve sürekli karar organıdır.

Merkezi: Washington.

WFP – DÜNYA GIDA PROGRAMI

Dünya Gıda Programı (WFP), doğal afetler, iç savaşlar veya sınır çatışmaları gibi nedenlerle ani açlığa maruz kalan halk kitlerine insani amaçlarla gıda yardımı sağlayan ve BM bünyesinde faaliyet gösteren, bu alanda dünyadaki en büyük yardım örgütüdür.

Merkezi: Roma – İtalya.

WHO – DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) hastalıklarla mücadeleyi ve dünyanın her yanındaki insanların ruh ve beden sağlıklarının iyileştirilmesini amaçlar. Sıtma ve verem gibi her yıl milyonlarca insanın ölümüne yol açan hastalıklarla dünya çapında mücadele eder. Aşı kampanyaları yürüterek sağlık hizmetlerinde çalışanlara yeni ilaçların nasıl kullanılacağını öğretir, hastalıkları ve bunların yayılmasını önlemeye çalışır.

Merkezi: Cenevre – İsviçre.

EİT- EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI

Kuruluş Tarihi: 1960.

Merkezi: İstanbul.

Türkiye'nin Katılımı: Kurucu üyeleri Afganistan, Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Özbekistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan

EİT'in üyeleri kültürel ve ekonomik alanda işbirliğini hedefler. 2015 yılına kadar serbest ticaret bölgesi olmak da hedefler arasındadır. Hedeflerinden bir diğeri ise üyeleri arasında platform oluşturmaktır. Statü ve güç olarak büyümeye devam eden örgütün üyeleri arasında 17 Temmuz 2003 tarihinde İslamabad'da ticaret anlaşması imzalanmıştır.

İKO- İSLAM KONFERANSI ÖRGÜTÜ

Kuruluş Tarihi: 1969.

Merkezi: Cidde.

Üyeleri: Afganistan 1969, Arnavutluk 1992, Azerbaycan 1992, Bahreyn 1972, Bangladeş 1974, Benin 1983, Birleşik Arap Emirlikleri 1972, Brunei 1984, Burkina Faso 1974, Cezayir 1969, Cibuti 1978, Çad 1969, Endonezya 1969, Fas 1969, Fildişi 2001, Filistin 1969, Gabon 1974, Gambia 1974, Gine 1969, Gine Bis-sau 1974, Guyana 1998, Irak 1975, İran 1969, Kamerun 1974, Katar 1972, Kazakistan 1995, Kırgızistan 1992, Komorlar Birliği 1976, Kuveyt 1969, Libya 1969, Lübnan 1969, Malezya 1969, Maldivler 1976, Mali 1969, Mısır 1969, Moritanya 1969, Mozambik 1994, Nijer 1969, Nijerya 1986, Özbekistan 1996, Pakistan 1969, Senegal 1969, Sierra Leone 1972, Somali 1969, Sudan 1969, Surinam 1996, Suriye 1972, Suudi Arabistan 1969, Tacikistan 1992, Togo 1997, Tunus 1969, Türkiye 1969, Türkmenistan 1992, Uganda 1974, Umman 1972, Ürdün 1969, Yemen 1969.

İslam Konferansının amaçları, İKÖ Şartı'nda şu şekilde belirlenmiştir:

- a) Üye devletler arasında İslam dayanışmasını geliştirmek,
- b) İktisadi, sosyal, kültürel, bilimsel ve diğer önemli faaliyet sahalarında üye devletler arasında işbirliğini güçlendirmek ve uluslararası örgütlerle üye devletler arasında dayanışmayı yürütmek,
- c) İrk ayrımını, fark gözetmeyi bertaraf etmeye ve sömürgeciliğin her şeklini ortadan kaldırmaya gayret etmek,
- d) Adalet üzerine kurulu uluslararası barış ve güvenliği desteklemek için gerekli tedbirleri almak,
- e) Kutsal yerlerin korunması için sarf edilen gayretleri ve Filistin halkının mücadelesi için sağlanan desteği koordine etmek, haklarını tekrar kazanması ve topraklarını kurtarması için Filistin halkına yardım etmek,
- f) Bütün Müslüman milletlerin onur, bağımsızlık ve ulusal haklarını korumak amacıyla verdikleri mücadeleyi desteklemek,
- g) Üye devletler ile diğer ülkeler arasında işbirliği ve anlayış geliştirmeye elverişli ortam yaratmak.

KEİ- KARADENİZ ÜLKELERİ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI

Kuruluş Tarihi: 1992.

Merkezi (Uluslar arası Daimi Yazmanlık): İstanbul – Türkiye.

Üyeleri: Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya, Sırbistan, Türkiye, Ukrayna, Yunanistan.

NATO- KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASI ÖRGÜTÜ

II. Dünya Savaşı sonrası oluşan politik ayırmda 4 Nisan 1949'da Washington Antlaşması ile kurulan NATO bir kolektif savunma örgütü olarak bilinmektedir.

Üye ülkeler, ortak savunma için yeteneklerini geliştirmeye, herhangi bir üyenin toprak bütünlüğü, siyasî bağımsızlık ve güvenliği tehlikede olduğunda bir araya gelmeyi ve herhangi birine saldırıldığında bu saldırıya hepsine karşı yapılmış bir saldırı olarak kabul etmeyi taahhüt etmişlerdir.

Türkiye ve Yunanistan 1952 yılında eş zamanlı olarak NATO'ya kabul edilmiştir.

SSCB ve Doğu Bloğu'nun dağılması ve Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle varlığı ve amaçları tartışma konusu olan NATO, kendine yeni hedefler ve görev sahaları edinmiştir. Bu çerçevede 1990'lar boyunca çeşitli dönüşümler geçiren NATO, 11 Eylül

saldırılarını takiben iyice belirginleştiği üzere uluslararası terörle mücadeleyle ana hedef olarak belirlemiştir.

Merkezi: Brüksel – Belçika.

Üyeleri : Arnavutluk, Belçika, Bulgaristan, Kanada, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, İspanya, Türkiye, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri

OECD- EKONOMİK KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ

Kuruluş Tarihi : 1961.

Merkezi: Paris.

Türkiye'nin Katılımı: Kurucu üye.

Kurucu üyeler (1961): Avusturya, Belçika, Kanada, Danimarka, Fransa, Almanya, Yunanistan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Portekiz, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri.

Sonradan katılanlar: Avustralya (1971), Çek Cumhuriyeti (1995), Finlandiya (1969), Macaristan (1996), Japonya (1964), Meksika (1994), Yeni Zelanda (1973), Polonya (1996), Slovakya (2000), Güney Kore (1996), Şili (2010), Estonya (2010), Slovenya (2010), İsrail (2010).

OECD, 14 Aralık 1960 tarihinde imzalanan Paris Sözleşmesi'ne dayanılarak, 1961'de kurulmuştur ve savaş yıkıntılarını içindeki Avrupa'nın Marshall Planı çerçevesinde yeniden yapılandırılması amacıyla 1948 yılında kurulan Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün (OEEC) doğrudan mirasçısıdır. Üyelerinin büyük bir bölümü AB ve İUT üyeleridir, çoğunluğu da gözlemci üyelerdir. OECD ülkeleri sanayileşip zengin olmuş ülkelerdir.

OPEC- PETROL İHRAÇ EDEN ÜLKELER ÖRGÜTÜ

Net petrol ihraç eden ve bilinen dünya petrol rezervlerinin üçte ikisini ellerinde bulunduran 13 ülkenin oluşturduğu konfederasyondur.

Kuruluş Tarihi : 1960.

Merkezi: Viyana.

Kurucu Üyeleri: İran, Irak, Kuveyt, Sudi Arabistan ve Venezualla

Üyeleri: Katar (1961), Libya (1962), Endonezya (1962), Birleşik Arap Emirlikleri (1967), Cezayir (1969), Nijerya (1971), Ekvator (1973-1992) ve Gabon (1975-1994).

SECI- GÜNEYDOĞU AVRUPA İŞBİRLİĞİ GİRİŞİMİ

Kuruluş Tarihi: 1996.

Merkezi: Viyana.

Türkiye'nin Katılımı: Kurucu üye.

Üyeleri: Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Macaristan, Makedonya, Moldova, Romanya, Slovenya, Sırbistan, Karadağ, Türkiye ve Yunanistan

SECI'nın kuruluşunun arkasında yatan temel anlayış, Yugoslavya'nın dağılması ile bölgede yaşanan olayların açtığı yaraları saracak ekonomik yeniden yapılanma çabalarına ivme kazandırmak ve bunlara özel sektörün de yardımıyla yenilerini eklemektir. Diğer bir ifadeyle SECI, Güneydoğu Avrupa ülkeleri arasında bölgesel işbirliği ve istikrarı teşvik ederek, bölge ülkelerinin Avrupa Birliği'ne entegrasyonunu kolaylaştırmak amacıyla kurulmuştur.

WTO- DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ

Kuruluş Tarihi : 1995.

Merkezi: Cenevre.

Türkiye'nin Katılımı: 1995.

Üyeleri: 153 Üye.

Dünya Ticaret Örgütü, çok taraflı ticaret sisteminin yasal ve kurumsal organıdır. WTO, hükümetlerin iç ticaret yasalarını ve düzenlemelerini nasıl yapacakları hususunda yasal bir çerçeve ortaya koymaktadır ve toplu görüşmeler ve müzakereler yoluyla ülkeler arasında ticari ilişkilerin geliştirildiği bir platformdur. WTO'nun 153 üyesi bulunmaktadır. Son katılan üye 2008 yılında örgüte dahil olan Cape Verde'dir.

ŞANGHAY PAKTI (Şanghay Beşlisi), 1996 yılında kurulan uluslararası bir örgüttür.

Özbekistan'ın katılımıyla üye sayısı altıya çıkmış ve adı **Şanghay İşbirliği Örgütü** olarak değişmiştir. Sonraki süreçte ise başka devletler de üye olmuştur.

Merkezi: Pekin

Genel Sekreteri: Rashid Alimov (Tacikistan)

Üye Ülkeler: Çin Halk Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu, Kırgızistan, Tacikistan, Kazakistan, Özbekistan, **Hindistan, Pakistan**

Gözlemci Ülkeler: Afganistan, Moğolistan, İran, Belarus

Diyalog Ortağı Ülkeler: Türkiye, Azerbaycan, Sri Lanka, Ermenistan, Kamboçya, Nepal

D-8 ÜLKELERİ (GELİŞMEKTE OLAN SEKİZ ÜLKE)

- ❖ D-8; Bangladeş, Endonezya, İran, Malezya, Mısır, Nijerya, Pakistan ve Türkiye arasında kalkınmada işbirliğini sağlamaya yönelik kurulan, uluslararası bir organizasyondur.

G-8 ÜLKELERİ (GELİŞMİŞ 8 ÜLKE)

G-8 Uluslararası hükümetler formu olup, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Rusya, Birleşik Krallık ve Amerika dünya ekonomisinin yaklaşık %65'ini temsil ederler. Grubun aktiviteleri yıl bazında konferanslar ve politik araştırmaları içerir. Dünyanın en büyük endüstrileşmiş ve en zengin ekonomisine sahip olan ülkeleri içermektedir.

Fakat, Kırım'ın referandumla Rusya'ya ilhak kararının alınmasından sonra Batı'nın misillemesi gecikmedi. Rus işadamlarının mal varlıklarını donduran **Batı, Rusya'yı G-8 zirvesinden çıkarttı**. Böylece, gelişmiş 8 ülke (G8) olarak bilinen yapı, ABD, Japonya, Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, İtalya ve Kanada'dan oluşan G7'ye döndü.

TÜRKİYE’NİN ÜYE OLDUĞU ULUSLARARASI

KURULUŞLAR:

- ★ Asya Kalkınma Bankası (ASDB)
- ★ Uluslararası İmar Bankası (BIS)
- ★ Karadeniz Ekonomik İşbirliği Konseyi (KEİ)
- ★ Gümrük İşbirliği Konseyi (CCC)
- ★ Avrupa Konseyi (CE)
- ★ Avrupa Nükleer Araştırma Teşkilatı (CERN)
- ★ Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)
- ★ Avrupa Ekonomik Konseyi (ECE)
- ★ Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO)
- ★ Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO)
- ★ Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşması (GATT)
- ★ Uluslararası Atom Enerji, Kurulu (IAEA)
- ★ Uluslararası Ekonomik İşbirliği Bankası (IBRD)
- ★ Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO)
- ★ Uluslararası Ticaret Odası (ICC)
- ★ Uluslararası Serbest Ticaret Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)
- ★ Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi (ICRM)
- ★ Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA)

- ★ İslam Kalkınma Bankası (IDB)
- ★ Uluslararası Enerji Kuruluşu (IEA)
- ★ Uluslararası Tarım Gelişimi Fonu (IFAD)
- ★ Uluslararası Finans Teşekkülü (IFC)
- ★ Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Toplulukları Federasyonu (IFRCS)
- ★ Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)
- ★ Uluslararası Para Fonu (IMF)
- ★ Uluslararası Denizcilik Teşkilatı (IMO)
- ★ Uluslararası Denizcilik Uydu Teşkilatı (INMARSAT)
- ★ Uluslararası Telekomünikasyon Uydu Teşkilatı (INTELSAT)
- ★ Uluslararası Polis Teşkilatı (INTERPOL)
- ★ Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)
- ★ Uluslararası Göçmen Teşkilatı (IOM)
- ★ Uluslararası Standartlaşma Teşkilatı (ISO)
- ★ Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITO)
- ★ Kuzey Atlantik İşbirliği Konseyi (NACC)
- ★ Kuzey Atlantik Savunma Paktı (NATO)
- ★ Nükleer Enerji Kurulu (NEA)

- ★ Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı (OECD)
- ★ İslam Konseyi (ICO)
- ★ Avrupa İşbirliği ve Güvenlik Teşkilatı (OSCE)
- ★ Daimi Hakemlik Mahkemesi (PCA)
- ★ Birleşmiş Milletler (BM)
- ★ BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD)
- ★ BM Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO)
- ★ BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR)
- ★ BM Endüstri ve Gelişme Teşkilatı (UNIDO)
- ★ BM Irak-Kuveyt Gözlem Misyonu (UNIKOM)
- ★ BM Filistin Mültecileri Yardım Komisyonu (UNRWA)
- ★ Evrensel Posta Sendikası (UPU)
- ★ Batı Avrupa Konseyi (WEU)
- ★ Dünya Ticaret Sendikası Federasyonu
- ★ Dünya Sağlık Örgütü (WHO)
- ★ Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WPO)
- ★ Dünya Meteoroloji Teşkilatı (WMO)
- ★ Dünya Ticaret Teşkilatı (WTO)

Türkiye'nin Kurucu Üye Olduğu Uluslararası Kuruluşlar:

-BM – UNESCO – OECD – İKÖ – AGİT – KEİ – D-8 – ECO – DTÖ

KISALTMALAR

GATT: Gümrük tarifeleri ve ticaret anlaşması

G-5: Fransa, Almanya, Japonya, İngiltere, ABD

G-7: G-5 + İtalya, Kanada

EFTA: Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi (İng, Danimarka, Avusturya, Portekiz, İzlanda, İsviçre, Finlandiya)

NORDİK TOPLULUĞU: Kuzey Avrupa ülkeleri

LAFTA: Latin Amerika Serbest Ticaret Bölgesi

NAFTA: Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (ABD, Meksika, Kanada.) Şili değil.

APEC: Asya ve Pasifik Ekonomik İşbirliği (ABD, Japonya, Brunei, Papua Yeni Gine...) Avrupa ülkeleri üye değil.

ASEAN: Güney Doğu Asya Uluslararası Örgütü (Endonezya, Malezya, Myanmar, Laos...)

DÜNYA'NIN

- ★ En büyük ülkesi (toprak bakımından): RUSYA
- ★ Nüfusu en kalabalık ülkesi : ÇİN
- ★ Ekonomisi en büyük ülkesi : ABD

- ★ En küçük ülkesi (toprak bakımından): VATİKAN
- ★ En uzun binası: BURÇ DUBAİ
- ★ En uzun nehri : NİL
- ★ En uzun şelalesi : ANGEL
- ★ En büyük şelalesi : IGUAZU
- ★ En kalabalık şehri : SANGHAY (ÇİN)
- ★ En yüksek dağı : MAUNA KEA
- ★ En büyük gölü : HAZAR
- ★ En büyük ovası : GANJ OVASI
- ★ En büyük camii : ŞAH FAYSAL CAMİİ/ PAKİSTAN (Mimarı: Vedat Dalokay)

SINIR KAPILARIMIZ

- ★ Bulgaristan: KAPIKULE, HAMZABEYLİ, AZİZİYE (DEREKÖY)
- ★ Yunanistan : İPSALA, PAZARKULE
- ★ İran : GÜRBULAK, ESENDERE, KAPIKÖY

- ★ Irak : HABUR, ÜZÜMLÜ, GÜLYAZI, DEREÇİK
- ★ Suriye : CİLVEGÖZÜ, AKÇAKALE, NUSAYBİN, MÜR-ŞİDPINAR, KARKAMIŞ, YAYLADAĞI, ÇOBANBEY, ŞEN-YURT, ÖNCÜPINAR
- ★ Ermenistan : AKYAKA, ALİCAN
- ★ Azerbaycan Nahçıvan : NAHÇIVAN, DİLUCU

TARİHTE BİLİNEREN ŞEHİR ÜNVANLARI

- ★ Semerkant : ŞEHİRLERİN ŞAHI
- ★ Konya : DARÜLMÜLK
- ★ Edirne : DARÜLKARAR (Kıyamete kadar yaşanacak şehir)
- ★ Malatya : ASALET
- ★ Kayseri : FETİH KAPISI
- ★ Sivas : YÜCELİK
- ★ Sinop : AŞK DİYARI
- ★ Ankara : MÜSTAHKEM
- ★ Belgrad : DARÜL CİHAD

91. OSCAR ÖDÜLLERİ

- ★ EN İYİ FİLM: Green Book
- ★ EN İYİ YÖNETMEN: Roma (Alfonso Cuarón)

- ★ EN İYİ KADIN OYUNCU: Olivia Colman (The Favourite)
- ★ EN İYİ ERKEK OYUNCU: Rami Malek (Bohemian Rhapsody)
- ★ EN İYİ YARDIMCI KADIN OYUNCU: Regina King
- ★ EN İYİ YARDIMCI ERKEK OYUNCU: Mahershala Ali,
(Green Book)
- ★ EN İYİ FİLM ŞARKISI: Shallow (A Star Is Born-Lady Gaga)

BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTELER (DÜZENLEYİCİ KURULLAR) Ve BAŞKANLARI

- ★ RTÜK (Radyo Televizyon Üst Kurulu): İLHAN YERLİKAYA
- ★ SPK (Sermaye Piyasası Kurulu) : ALİ FUAT TAŞKESEN-
LİOĞLU
- ★ BDDK (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu) :
MEHMET ALİ AKBEN
- ★ EPDK (Enerji Piyasası Denetleme Kurumu) : MUSTAFA
YILMAZ
- ★ TABDK (Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu) :
SUAT EVCİMEN
- ★ RK (Rekabet Kurumu) : ÖMER TORLAK
- ★ TMSF (Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu) : MUHİDDİN
GÜLAL
- ★ KİK (Kamu İhale Kurumu) : HAMDİ GÜLEÇ

DÜNYADA ÖNEMLİ DEVRİMLER

- ★ Kadife Devrimi : ÇEKOSLOVAKYA
- ★ Beyaz Devrim : İRAN
- ★ Turuncu Devrimi : UKRAYNA
- ★ Gül Devrimi : GÜRCİSTAN
- ★ Ekim Devrimi : RUSYA
- ★ Yasemin Devrimi : TUNUS
- ★ Lale Devrimi : KIRGIZİSTAN

SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİNE AİT İCAT VE KEŞİFLER

- ★ İlk nükleer reaktörün kullanılması/ 1942-ABD
- ★ İlk atom bombasının kullanılması/ 1945-ABD
- ★ DNA yapısının çözülmesi/ 1953
- ★ Renkli televizyon yayınının başlaması/ 1953
- ★ Çocuk felci aşısının geliştirilmesi/ 1954
- ★ İlk video kayıt aygıtının geliştirilmesi/ 1956
- ★ Kalp pilinin icat edilmesi / 1958
- ★ Lazerin icat edilmesi/ 1960
- ★ İlk insanlı uzay uçuşu / YURİ GAGARİN / SSCB - 1961
- ★ İlk haberleşme uydusu / TELSTAR 1 - 1962

- ★ İlk sınıai robot / 1962
- ★ İlk uzay yürüyüşü / ALEXV LEONEV- 1963
- ★ İlk kalp nakli / CHIRSTIAN BERNARD / 1965
- ★ Aya ilk kez ayak basanlar / NEİL ARMSTRONG / EDVİN ALDRİN

BÖLGELERİMİZİ BAĞLAYAN GEÇİTLER

- ★ Antalya / Burdur : ÇUBUK
- ★ Mersin/ İç Anadolu: SERTAVUL
- ★ Adana/ İç Anadolu: GÜLEK
- ★ İskenderun/ Hatay : BELEN
- ★ Trabzon/Gümüşhane : ZİGANA- KALKANLI
- ★ Bayburt/ Erzurum : KOP-ÇİMEN
- ★ Bingöl/ Erzurum : Karlıova
- ★ Tunceli / Erzincan: Pülümür

DÜNYANIN YENİ YEDİ HARİKASI

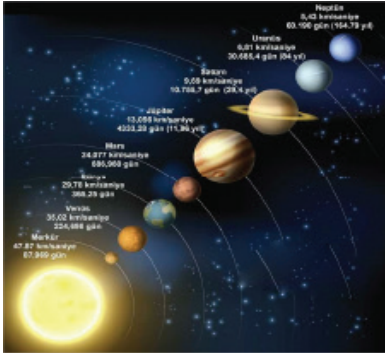
1. Tac - Mahal Anıt Mezarı / Hindistan
2. Chichen Itza Piramidi / Meksika
3. Kurtarıcı İsa Heykeli / Brezilya
4. Çin Seddi / Çin
5. Kollezyum / Roma- İtalya
6. Petra Antik Kenti / Ürdün
7. Machu Picchu Antik Kenti / Peru

DÜNYA'NIN ANTİK DÖNEMDEKİ 7 HARİKASI

1. Keops Piramidi / Mısır
2. Babil'in Asma Bahçesi / Mezopotamya
3. Zeus Heykeli / Olimpia
4. Rodos Heykeli / Rodos
5. İskenderiye Feneri / İskenderiye - Mısır
6. Halikarnas Mozolesi / Bodrum - Akdeniz
7. Artemis Tapınağı / Efes

GÜNEŞ SİSTEMİNDE YER ALAN GEZEGENLER VE BUNLARIN GÜNEŞ ETRAFINDAKİ YILLIK HAREKETLERİ

En son keşfedilen gezegen WASB - 96b.

AYDINLANMA ÇAĞI AVRUPA' DA BİLİMSEL, KÜLTÜREL VE SANATSAL GELİŞMELER:

KOPERNİK: Dünya ile diğer gezegenlerin Güneş etrafında döndükleri Güneş merkezli sistemi buldu. Modern astronominin kurucusu.

GALİLE: Modern fiziğin ve teleskopik astronominin kurucusu. Dünyanın döndüğünü ispat etti. Papa Beşinci Paul tarafından yargılandı.

NEWTON: Evrensel kütle çekimi ve hareketin üç kanununu buldu. Işığın parçacıklardan oluştuğunu buldu.

PRESTLEY: Havanın çeşitli gazların karışımından meydana geldiğini buldu

LAVAZİYE: Havadaki gazların sayısının en az iki olduğunu ; bunların azot ve oksijen olduğunu ileri sürdü.

VOLTA: İlk pili buldu.

DALTON: Bugünkü atom modelinin ilk temellerini attı.

FRANSIZ İHTİLALİ DÜŞÜNÜRLERİ:

Voltaire: Candide , Melekler ve Tanrıtanımazlar en önemli eserleri arasındadır.

Montesquieu: Kanunların Ruhu Üzerine ve İran Mektupları en önemli eserleri arasındadır.

Jean Jacques Rousseau: Toplum Sözleşmesi, İtirafılar ve Bir Gezginin Düşleri en önemli eserleri arasındadır.

MÜZİK ALANINDA:

Johan Sebastian Bach: Alman besteci. Johannes ve Matthauss passionları, Das müsikalische offer en önemli eserleri arasındadır.

Joseph Haydn: Fransız besteci. Piano Sonato, Trumpet Concerto en önemli eserleri arasındadır.

Wolfgang Amadeus Mozart: Avusturyalı besteci: Saraydan Kız Kaçırma, Figaro'nun düğünü, Türk Marşı en önemli eserleri arasındadır.

Ludwig Van Beethoven: Alman besteci. 9.Senfoni, Für Elise, 8.Piyano Sonatı en önemli eserleri arasındadır.

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ SONRASINDA ADI DEĞİŞTİRİLEN

YERLER

Ankara Kızılay Meydanı: Demokrasi ve Millî İdare Meydanı

Niğde Üniversitesi: Ömer Halis Demir Üniversitesi

Ilgaz Dağı Tüneli : İstiklal Tüneli

Ankara Kazan ilçesi: Kahramankazan

Boğaziçi Köprüsü: Şehitler Köprüsü

TÜRKİYE'DE KADIN

Tansu Çiller: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın başbakanı

Türkan Akyol: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın bakanı (Sağlık Bakanı)

Lale Aytaman: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın valisi (Muğla valiliği)

Filiz Dinçmen: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın büyükelçisi (Vatikan ve Avusturya'da görev yaptı)

Süreyya Ağaoğlu: Türkiye Cumhuriyeti'nin 1925 yılında mezun olan ilk kadın hukukçusu

Adalet Yılmaz: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın hakimi

Nebahat Sarıyal: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın savcısı

Tülin Tepedeldiren: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın komandosu

Leyla Erbil: Türkiye Cumhuriyeti'nin Nobel Edebiyat Ödülüne aday gösterilen ilk kadın yazarı

Fatma Aliye: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın romancısı

Ayşe Safvet Alper: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın rektörü

Gül Esin: Türkiye Cumhuriyeti 'nin seçimle göreve gelen ilk kadın muhtarı

Jale İnan: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın arkeoloğu

Sabiha Gökçen: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın savaş pilotu

Kılıçkayalı Sadiye Hanım: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın belediye başkanı

Gönül Bingöl: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın başhekimi

Sabire Aydemir: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın veterineri

Behice Boran: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın siyasal parti genel başkanı (Türkiye İşçi Partisi)

Afife Jale: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın tiyatro sanatçısı

ULUSAL BAŞARILARIMIZ

AKINCI -2: Türkiye'nin ilk insansız ticari robotu

ATAK : Türkiye'nin ilk yerli savaş helikopteri

ROKETSAN UMTAŞ: Türkiye'nin ilk yerli tasarım tanksavar füzesi

KİRPİ: Türkiye'nin ilk yerli mayına dayalı askeri aracı

RASAT: Türkiye'nin ilk yerli yapım yer gözlem uydusu. (TÜBİTAK tarafından hazırlandı)

TCG HEYBELİADA: Türkiye'nin ilk milli savaş gemisi

ALTAY: Türkiye'nin yerli ilk muhabere tankı

FX - TX: Türkiye'nin ilk yerli savaş uçağı

BÜYÜKADA : Türkiye'nin ikinci yerli savaş gemisi

BORA: Türkiye'nin ilk yerli keskin nişancı tüfeğı

AZMİM: Türkiye'nin ilk istihkam dozeri (Zırhlı ve yüzme özelliğine sahip dünyanın tek istihkam dozeri)

TÜRK KUŞU: Türkiye'nin ilk yerli uçağı

ANKA: Türkiye'nin ilk insansız hava aracı

TÜRKSAT- 3USAT: Türkiye'nin ilk yerli mini haberleşme uydusu

URAL: Türkiye'nin ilk yerli tam donanımlı zırhlı aracı

BARBAROS HAYRETTİN PAŞA: Türkiye'nin ilk yerli sismik araştırma gemisi

HÜRKUŞ: Türkiye'nin ilk yerli temel eğitim uçağı

MİLGEM: Milli gemi projesi

ASTEVO: Türkiye'nin ilk yerli itfaiye aracı

MELTEM: Türkiye'nin ilk yerli deniz karakol uçağı

SOM: Türkiye'nin ilk yerli milli seyir füzesi

GÖKTÜRK: Türkiye'nin ilk yerli milli keşif uydusu

NENE HATUN: Türkiye'nin ilk yerli acil müdahale gemisi

ATMACA: Türkiye'nin ilk yerli milli gemisavarı

ARMA: Türkiye'nin ilk yerli zırhlı muharebe aracı

COBRA: Türkiye'nin ilk yerli zırhlı tekerlekli aracı

GÖZCÜ: Türkiye'nin ilk yerli mini insansız hava aracı

İDA: Türkiye'nin ilk yerli insansız deniz aracı

PERİ : Türkiye'nin ilk yerli insansız kara aracı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ REFERANDUMLAR TARİHİ

Türkiye Cumhuriyeti'nde günümüze kadar yedi kez referandum gerçekleştirildi. Bu referandumların sadece bir tanesinde HAYIR oyları çoğunlukta oldu ve halka sunulan önerge yine halk tarafından reddedildi.

1) - 9 TEMMUZ 1961: 1961 Anayasası'nın halk oyuna sunulması. Türkiye Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen ilk referandumdur. Bu referandumda % 62 EVET ' e karşılık % 38 HAYIR oyu çıktı.

2) -7 KASIM 1982: 1982 Anayasası'nın halk oyuna sunulması. Bu referandumda % 92 EVET' e karşılık % 8 HAYIR oyu çıktı.

3) - 6 EYLÜL 1987: 12 Eylül 1980 askeri darbesi sonucunda siyasi yasaklar getirilen Süleyman Demirel, Alparslan Türkeş, Bülent Ecevit ve Necmettin Erbakan'ın siyasi yasaklarının kaldırılması ile ilgili halk oylaması. Bu referandumda % 50.16 EVET'e karşılık % 48.84 HAYIR oyu çıktı.

4) - 25 EYLÜL 1988: HAYIR ÇIKAN TEK REFERANDUM. Yerel seçimlerin 1 yıl erkene alınması ile ilgili halk oylaması. Bu referandumda % 65 HAYIR' a karşılık % 35 EVET oyu çıktı.

5) - 21 EKİM 2007: Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi ve görev süresinin 5 yıl olması ile ilgili halk oylaması. Bu referandumda % 69 EVET'e karşılık % 31 HAYIR oyu çıktı. Bu referandum % 61 gibi az bir katılımı ile gerçekleştirildi.

6) - 12EYLÜL 2010 : HSYK ve Anayasa Mahkemesi başta olmak üzere yargı ile ilgili bir dizi yeni düzenlemeler getirilmesi ile ilgili halk oylaması. Bu referandumda % 58 EVET'e karşılık % 42 HAYIR oyu çıktı.% 74 katılımı ile gerçekleştirildi.

7) - 16 NİSAN 2017: Parlamenter hükümet sisteminin bırakılıp, Başkanlık hükümet sistemine geçilmesi ve buna bağlı olarak 1982 Anayasası'nın 18 maddesi ile ilgili yeni düzenlemelerin getirilmesi ile ilgili halk oylaması.Bu referandumda % 51.41 EVET'e karşılık % 48.59 oyu çıktı.

İSİMLER

- ❖ Anayasa mahkemesi başkanı : ZÜHTÜ ASLAN
- ❖ Yargıtay başkanı : İSMAİL RÜŞTÜ CİRİT
- ❖ Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı : MEHMET AKARCA
- ❖ Danıştay başkanı : ZERRİN GÜNGÖR
- ❖ MGK Genel sekreteri : SEYFULLAH HACİMÜFTÜOĞLU
- ❖ Kamu Baş Denetçisi : ŞEREF MALKOÇ
- ❖ ÖSYM Başkanı: Mahmut ÖZER
- ❖ TÜBİTAK Başkanı : Hasan MANDAL

- ❖ YSK Başkanı: SADİ GÜVEN
- ❖ YÖK Başkanı: YEKTA SARAÇ
- ❖ SAYIŞTAY Başkanı: Seyit Ahmet BAŞ
- ❖ T.C. MERKEZ BANKASI Başkanı: Murat ÇETİNKAYA
- ❖ RTÜK Başkanı: İlhan YERLİKAYA

KUDÜS İLE İLGİLİ GÜNCELLER

- ❖ Yahudileri ilk kez sürgün eden devlet: BABİLLER
- ❖ Kudüs'ü ilk kez fetheden halife: Hz. ÖMER
- ❖ 1187 Hittin Savaşı ile KUDÜS'ü haçlılardan alan komutan: Selahattin Eyyübi
- ❖ Kudüs şairi olarak bilinen ve Necip Fazıl Saygı ödülünü alan şair: Nuri Pakdil
- ❖ 2015'te Hakkari'de açılan havaalanının adı: Selahattin Eyyübi
- ❖ Osmanlı'da Kudüs'ü fetheden hükümdar: Yavuz Sultan Selim
- ❖ Müslümanların ilk kiblesi olan Mescidi Aksa'nın bulunduğu yer: KUDÜS
- ❖ 2017'DE Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak kabul eden ve ettiren devlet: ABD

- ❖ Filistinde her yıl 17 Nisan Günü: Filistin Esirler Günü olarak kutlanır.
- ❖ Yahudi Devleti adlı eseriyle dünyadaki yahudileri Filistin topraklarında toplamayı amaçlayan kişi: Theodor Herzi
- ❖ Kırmızı Tezkere yayınlayarak yahudilerin Filistin'e sızmasına engel olan Osmanlı hükümdarı: II. Abdülhamit

TİME DERGİSİNE KAPAK OLAN 10 TÜRK

1. Mustafa Kemal ATATÜRK
2. İsmet İNÖNÜ
3. Şükrü SARACOĞLU
4. Adnan MENDERES
5. Kenan EVREN
6. Mehmet Ali AĞCA
7. Naim SÜLEYMANOĞLU
8. Mine KARAKAŞ
9. Mehmet ÖZ
10. Recep Tayyip ERDOĞAN

PARALAR VE ÜZERİNDE YER ALAN ŞAHISLAR

- ❖ 5 ₺ → Aydın SAYILI
- ❖ 10 ₺ → Cahit ARF
- ❖ 20 ₺ → Mimar KEMALETTİN
- ❖ 50 ₺ → Fatma ALİYE
- ❖ 100 ₺ → İTRİ
- ❖ 200 ₺ → Yunus EMRE

AFRİN ZEYTİN DALI HAREKATI

- ❖ 20 Ocak 2017’de 17.00 itibarıyla başlayan Afrin operasyonunun adı “Zeytin Dalı Harekâtı”dır.
- ❖ Afrin, Suriye’nin kuzey batısında yer alan kenttir.
- ❖ Kentin nüfusu 50.000’in üzerindedir. Zeytin ağacı Afrin’in sembolüdür ve zeytin için önemli bir üretim merkezidir. Zeytinyağı, tekstil ve Halep sabunu kentin yerel sanayilerinden bazılarıdır.
- ❖ Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından başlatılan Afrin Operasyonu’nu yöneten komutan **Korgeneral İsmail Metin Temel’dir.**
- ❖ Çanakkale Zaferi’nin 103. yıl dönümünde Afrin şehir merkezi kontrol altına alındı. Afrin’e Türk bayrakları asıldı.

2018 YILI ZEYTİN DALI - AFRİN HAREKATINDA KULLANILAN SİLAHLARIMIZ

- ❖ **Fırtına otobüsü**
- ❖ **T-129 ATAK** helikopteri
(Helikopter yerli yapım **Cirit füzelerini kullanıyor.**)
- ❖ **Kirpi:** Füze ve mayın riskine karşı güçlendirilmiş zırhlı araç
- ❖ **AKINCI ZMA:** Yerli zırhlı muharebe aracı
- ❖ **KORAL:** Modern Radar Karıştırıcı

FIRAT KALKANI

- ❖ “**Fırat Kalkan**” operasyonu, 24 Ağustos 2016 tarihinde başladı
- ❖ Türk Silahlı Kuvvetleri, Özgür Suriye Ordusu gruplarıyla Suriye'nin **Cerablus** kasabasına girdi.
- ❖ 29 Mart 2017 itibariyle sona erdi.

2018 NOBEL ÖDÜLLERİ

- ❖ Fizik Ödülü: ABD'li Arthur Ashkin, Fransız Gerard Mourou ve Kanadalı Donna Strickland
- ❖ Kimya Ödülü: Frances H. Arnold ile George P. Smith ve Gregory P. Winter
- ❖ Tıp Ödülü: Japon Tasuku Honjo ile ABD'li James P. Allison
- ❖ Ekonomi Ödülü: William D. Nordhaus, Paul M. Romer
- ❖ Edebiyat Ödülü: Ertelendi.

76. ALTIN KÜRE ÖDÜLLERİ

- ❖ EN İYİ FİLM (DRAMA): **BOHEMİAN RHAPSODY**
- ❖ EN İYİ FİLM (MÜZİKAL/KOMEDİ): **GREEN BOOK**
- ❖ EN İYİ ERKEK OYUNCU (DRAMA): **RAMİ MALEK, BOHEMİAN RHAPSODY**
- ❖ EN İYİ KADIN OYUNCU (DRAMA): **GLENN CLOSE, THE WIFE**
- ❖ EN İYİ ERKEK OYUNCU (MÜZİKAL / KOMEDİ): **CHRİSTİAN BALE, VİCE**

- ❖ EN İYİ KADIN OYUNCU (MÜZİKAL/KOMEDİ): **OLİVİA COLMAN, THE FAVOURİTE**
- ❖ EN İYİ YARDIMCI ERKEK OYUNCU: **MAHERSHALA ALİ, GREEN BOOK**
- ❖ EN İYİ YARDIMCI KADIN OYUNCU: **REGİNA KİNG, IF BEALE STREET COULD TALK**
- ❖ EN İYİ YÖNETMEN: **ALFONSO CUARON, ROMA**
- ❖ EN İYİ SENARYO: **GREEN BOOK**
- ❖ EN İYİ FİLM MÜZİĞİ: **SHALLOW - A STAR İS BORN (LADY GAGA, MARK RONSON)**
- ❖ EN İYİ YABANCI FİLM: **ROMA**
- ❖ EN İYİ TV DİZİSİ (DRAMA): **THE AMERİCANS**
- ❖ EN İYİ ERKEK OYUNCU (TV MÜZİKAL/KOMEDİ): **MİCHAEL DOUGLAS, THE KOMİNSKY METHOD**
- ❖ EN İYİ KADIN OYUNCU (TV MÜZİKAL/KOMEDİ): **RACHEL BROSNAHAN, THE MARVELLOUS MRS MAİSEL**
- ❖ EN İYİ ERKEK OYUNCU (TV DRAMA): **RİCHARD MADDEN, BODYGUARD**
- ❖ EN İYİ KADIN OYUNCU (TV DRAMA): **SANDRA OH, KİLLİNG EVE**

- ❖ EN İYİ ERKEK OYUNCU (TV MİNİ DİZİ): **DARREN CRISS - THE ASSASSINATION OF GIANNI VERSACE: AMERICAN CRIME STORY**
- ❖ EN İYİ YARDIMCI KADIN OYUNCU (KISA TV DİZİSİ YA DA FİLMİ): **PATRICIA CLARKSON - SHARP OBJECTS**

51. SİYAD ÖDÜLLERİ

❖ En İyi Film

Ahlat Ağacı (Nuri Bilge Ceylan)

❖ En İyi Yönetmen

Nuri Bilge Ceylan (Ahlat Ağacı)

❖ En İyi Senaryo

Ahlat Ağacı (Akın Aksu, Ebru Ceylan, Nuri Bilge Ceylan)

❖ En İyi Kadın Oyuncu

Hazar Ergüçlü (Kar)

❖ En İyi Erkek Oyuncu

Doğu Demirkol (Ahlat Ağacı)

❖ En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu

Bennu Yıldırımlar (Ahlat Ağacı)

- ❖ **En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu**
Murat Cemcir (Ahlat Ağacı)
- ❖ **En İyi Müzik**
Arada (Orkun Tunç)
- ❖ **En İyi Kurgu**
Kar (Ayrıs Alptekin)
- ❖ **En İyi Sanat Yönetimi**
Anons (Osman Özcan, László Rajk)
- ❖ **Fantastik Sinema Ödülü**
Arif v 216 (Kıvanç Baruönü)
- ❖ **En İyi Belgesel Film**
Meteorlar (Gürcan Keltek)
- ❖ **En İyi Kısa Belgesel Film**
Yıkıntılar (Özcan Alper)
- ❖ **En İyi Kısa Film**
Sana İnanmıyorum Ama Yerçekimi Var (Umut Subaşı)
- ❖ **Siyad Onur Ödülü**
Ethem Özgüven, Petra Holzer ve Sevda Ferdağ
- ❖ **Siyad Emek Ödülü**
Beyoğlu Sineması çalışanları ve gönüllüleri

2018 YILI TÜBİTAK BİLİM ÖDÜLLERİ

MÜHENDİSLİK BİLİMLERİ

Prof. Dr. Mustafa ERDİK

“Deprem Mühendisliği alanında deprem riski konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle Bilim Ödülü verilmiştir.

Anabilim Dalı: İnşaat Mühendisliği, Deprem Mühendisliği

Araştırma Alanları: Deprem Tehlikesi ve Risk Belirlemesi

Görev Yeri: Boğaziçi Üniversitesi - Emekli Öğretim Üyesi

BİLİM ÖDÜLÜ

MÜHENDİSLİK BİLİMLERİ

Prof. Dr. Cengiz KAHRAMAN

“Endüstri Mühendisliği alanında bulanık mantık teori ve uygulamaları konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle Bilim Ödülü verilmiştir.

Anabilim Dalı: Endüstri Mühendisliği

Araştırma Alanları: Mühendislik Ekonomisi, İstatistiksel Karar Verme, Çok Ölçütlü Karar Verme, Kalite Yönetimi, Bulanık kümelerle karar verme

Görev Yeri: İTÜ İşletme Fakültesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü

SAĞLIK BİLİMLERİ

Prof. Dr. Ertuğrul KILIÇ

“Nörodejeneratif hastalıklar alanında nörodejeneratif hastalıkların patofizyolojisi, hücreyel sinyal iletim yollarının regülasyonu ve sirkadyen ritim ile olan ilişkileri konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle Bilim Ödülü verilmiştir.

Anabilim Dalı: Fizyoloji

Araştırma Alanları: Nörodejenerasyon, İnme ve tedavisi

Görev Yeri: İstanbul Medipol Üniversitesi, Tıp Fakültesi, REMER Araştırma Merkezi

ÖZEL ÖDÜL

TEMEL BİLİMLER

Prof. Dr. Mehmet ACET

“Fizik alanında ters-magnetokalorik etkisi konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle Özel Ödül verilmiştir.

Anabilim Dalı: Fizik, Yoğun Madde Fiziği

Araştırma Alanları: Yapı ve magnetizma etkileşmeleri

Görev Yeri: Duisburg-Essen Üniversitesi

MÜHENDİSLİK BİLİMLERİ

Prof. Dr. Tanju KARANFİL

“Çevre Mühendisliği alanında dizenfeksiyon yan ürünleri, adsorption, membran prosesleri ve su kalitesi konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle Özel Ödül verilmiştir.

Anabilim Dalı: Çevre Mühendisliği

Araştırma Alanları: İçme Suyu Arıtması, Fizikokimyasal prosesler

Görev Yeri: Clemson University, Clemson, USA

SAĞLIK BİLİMLERİ

Prof. Dr. Ömer KÜÇÜK

“Kanser ve beslenme alanında likopen ve soya izoflavonları konularındaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları” nedeniyle Özel Ödül verilmiştir.

Anabilim Dalı: Hematoloji ve Medikal Onkoloji Araştırma Alanları:

Görev Yeri: Emory University School of Medicine, Winship Cancer Institute, Department of Hematology and Medical Oncology

2018 CUMHURBAŞKANLIĞI KÜLTÜR VE SANAT BÜYÜK ÖDÜLLERİ

Her yıl 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda açıklanan Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödüllerinin bu yılki sahipleri belli oldu.

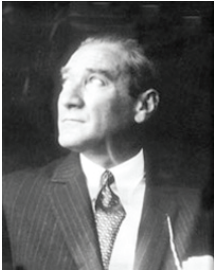
- ❖ **Tarih** / Mehmet İPŞİRLİ
- ❖ **Müzik** / Erol SAYAN
- ❖ **Sinema** / Türker İNANOĞLU
- ❖ **Geleneksel Sanat ve Fotoğraf** / İzzet KERİBAR
- ❖ **Vefa Ödüllü** / Mehmet AKİF ERSOY

BİLEMSEL OLAYLAR

- ❖ Satürn'ü araştırmakla görevli Cassini uzay aracı, yok olmasına neden olacak rotaya bu yıl girdi ve 'ölüm dalışını' gerçekleştirdi.
- ❖ 2017'de bilim insanları, Süpernova yıldız patlamaları sonucu oluşan iki 'nötron yıldızlarının' 130 milyon yıl önce çarpışmasıyla meydana gelen yerçekimsel dalgaları keşfetti.
- ❖ Gökbilimciler Güneş Sistemi dışındaki bir yıldızın etrafında Dünya büyüklüğünde yedi gezegen keşfettiler. Gezegenler, Dünya'dan 40 ışık yılı uzaklıkta bulunan Trappist-1 yıldızının yörüngesinde bulunuyor.
- ❖ 21 Ağustos'ta Ay'ın dev gölgesi ABD'yi boydan boya dolaştı. 'Büyük Amerikan Tutulması' denilen bu olay, sadece ABD'den izlenebilen ilk tam güneş tutulması olarak tarihe geçti
- ❖ 2017'de, tarihte kayıtlara geçen en büyük buzdağlarından biri, Antarktika'dan koptu. Bir Amerikan uydusu, buzdağını Larsen C Buz Sahanlığı diye bilinen bölgeden geçerken görüntüledi.
- ❖ Kuzey Afrika'da bulunan beş yeni Homo Sapiens (modern insan) fosili, ilk insanların tahmin edilen 100 bin yıl önce ortaya çıktığını gösterdi.

CUMHURBAŞKANLARI VE GÖREV SÜRELERİ

M. Kemal ATATÜRK

Görev Süresi: 1923 - 1938

İsmet İNÖNÜ

Görev Süresi: 1938 - 1950

Celal BAYAR

Görev Süresi: 1950 - 1960

Cemal GÜRSEL

Görev Süresi: 1960 - 1966

Cevdet SUNAY

Görev Süresi: 1966 - 1973

Fahri KORUTÜRK

Görev Süresi: 1973 - 1980

Kenan EVREN

Görev Süresi: 1982 - 1989

Turgut ÖZAL

Görev Süresi: 1989 - 1993

Süleyman DEMİREL

Görev Süresi: 1993 - 2000

Ahmet Necdet SEZER

Görev Süresi: 2000 - 2007

Abdullah GÜL

Görev Süresi: 2007 - 2014

Recep Tayyip ERDOĞAN

Görev Süresi: 2014 -

100 TEMEL ESER

TÜRK EDEBİYATI

1. M. Kemal Atatürk – Nutuk
2. Kutadgu Bilig'den Seçmeler
3. Dede Korkut Hikayeleri
4. Yunus Emre Divanı'ndan Seçmeler
5. Mevlana-Mesnevi'den Seçmeler
6. Nasreddin Hoca Fıkralarından Seçmeler
7. Divan Şiirinden Seçmeler
8. Halk Şiirinden Seçmeler
9. Evliya Çelebi – Seyahatnamesi'nden Seçmeler
10. Kerem ile Aslı
11. Samipaşazade Sezai – Sergüzeşt
12. Halit Ziya Uşaklıgil – Mai ve Siyah
13. Hüseyin Rahmi Gürpınar– Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç
14. Ahmet Rasim – Şehir Mektupları
15. Ahmet Hikmet Müftüoğlu – Çağlayanlar
16. Ömer Seyfettin – Hikayelerden Seçmeler
17. Mehmet Akif Ersoy – Safahat
18. Ahmet Haşim – Bize Göre

19. Yahya Kemal Beyatlı– Eğil Dağlar
20. Yahya Kemal Beyatlı – Kendi Gök Kubbemiz
21. Abdulhak Şinasi Hisar – Boğaziçi Mektupları
22. Ruşen Eşref Ünaydın – Diyorlar ki
23. Yakup Kadri Karaosmanoğlu – Kiralık Konak
24. Yakup Kadri Karaosmanoğlu – Yaban
25. Refik Halit Karay – Memleket Hikayeleri
26. Refik Halit Karay – Gurbet Hikayeleri
27. Halide Edib Adıvar– Sinekli Bakkal
28. Halide Edib Adıvar – Mor Salkımlı Ev
29. Reşat Nuri Güntekin – Anadolu Notları
30. Reşat Nuri Güntekin –Çalıkuşu
31. Falih Rıfkı Atay – Çankaya
32. Falih Rıfkı Atay– Zeytindağı
33. Faruk Nafiz Çamlıbel – Han Duvarı
34. Nazım Hikmet – Memleketimden İnsan Manzaraları
35. Şevket Süreyya Aydemir – Suyu Arayan Adam
36. Memduh Şevket Esendal – Ayaşlı ile Kiracıları
37. Peyami Safa – Dokuzuncu Hariciye Koğuşu
38. Peyami Safa – Fatih – Harbiye
39. Nihad Sami Banarlı – Türkçe'nin Sırları

40. Ahmet Hamdi Tanpınar – Beş Şehir
41. Ahmet Hamdi Tanpınar – Sahnenin Dışındakiler
42. Samiha Ayverdi – İbrahim Efendi Konağı
43. Necip Fazıl Kısakürek – Çile
44. Sabahattin Ali – Kuyucaklı Yusuf
45. Ahmet Kutsi Tecer – Şiirler
46. Ahmet Muhip Dıranas – Şiirler
47. Aşık Veysel – Dostlar Beni Hatırlasın
48. Orhan Veli – Bütün Şiirleri
49. Cahit Sıtkı Tarancı -Otuz beş Yaş (Bütün Şiirleri)
50. Kemal Tahir – Esir Şehrin İnsanları
51. Orhan Kemal – Eskicinin Oğulları
52. Sait Faik Abasıyanık – Kayıp Aranıyor
53. Sait Faik Abasıyanık – Hikayelerinden Seçmeler
54. Halikarnas Balıkcısı – Ağanta Burina Burinata
55. Kemal Bilbaşar – Cemo
56. Samim Kocagöz – Kalpaklılar
57. Tarık Buğra – Küçük Ağa
58. Necati Cumalı – Tütün Zamanı
59. Rıfat Ilgaz – Karartma Geceleri
60. Orhan Hançerlioğlu – 7. Gün

61. Fakir Baykurt – Kaplumbağalar
62. Faik Baysal – Drina’da Son Gün
63. Abbas Sayar – Yılıkı Atı
64. Haldun Taner – Hikayelerinden Seçmeler
65. Oğuz Atay – Bir Bilim Adamının Romanı
66. Aziz Nesin – Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz
67. Sabahattin Kudret Aksal – Gazoz Ağacı
68. Yusuf Atılgan – Anayurt Otelı
69. Cemil Meriç – -Bu Ülke
70. Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil – Gençlerle Başbaşa
71. Naki Tezel – Türk Masalları
72. Salah Bırsel – Boğaziçi Şingır Mıngır
73. Bahattin Özkişi – Sokakta

DÜNYA EDEBİYATI

74. Beydeba – Kelile ve Dimne
75. Eflatun – Devlet
76. Platon – Sokrates’in Savunması
77. Sadi – Gülistan
78. Cervantes – Don Kişot
79. Balzac – Vadideki Zambak

80. Viktor Hugo – Sefiller
81. Goethe – Faust
82. Daniel Daefo – Robinson Crusoe
83. Dostoyevski – Suç ve Ceza
84. Gogol – Ölü Canlar
85. Turgenyev – Babalar ve Oğullar
86. Tolstoy– Savaş ve Barış
87. Gustav Flaubert – Madam Bovary
88. Charles Dickens – İki Şehrin Hikayesi
89. Knut Hamsun – Açlık
90. Jack London – Beyaz Diş
91. Rabindranath Tagore – Gora
92. Ernest Hemingway – Çanlar Kimin İçin Çalıyor
93. William Faulkner – Ses ve Öfke
94. İvo Andriç – Drina Köprüsü
95. Panait İstrati – Akdeniz
96. John Steinbeck – Fareler ve İnsanlar
97. M Selimoviç – Derviş ve Ölüm
98. Cengiz Dağcı – Onlar da İnsandı
99. Cengiz Aytmatov – Beyaz Gemi
100. Cengiz Aytmatov – Gün Olur Asra Bedel (Gün Uzar Yüzyıl Olur)

TÜRK TARİHİNİN ÖNEMLİ YAZARLARI VE ESERLERİ

- ❖ **Ahmedi** / İskendername
- ❖ **Âşık Paşa** / Garipname
- ❖ **Şeyhi** / Hâme, Hüsrev ile Şirin
- ❖ **Ali Şir Nevai** / Muhakemet'ül Lügateyn, Mantıkuit Tayr (Kuşların Dili)
- ❖ **Fuzuli** / Hadikatü's Seda, Leyla ve Mecnun, Enis-ül Kalp, Rind ü Zahid, Beng ü Bade, Sıhhat u Maraz, Şikâyetname
- ❖ **Baki** / Divan
- ❖ **Nefi** / Siham-ı Kaza
- ❖ **Nabi** / Hayriye, Hayrabat Tuhfetül Haremeyn, Münşeât
- ❖ **Nedim** / Divan
- ❖ **Şeyh Galip** / Hüsn ü Aşk
- ❖ **Yunus Emre** / Divan, Risalet-ün Nushiyye
- ❖ **Hacı Bayram Veli** / Nutuk
- ❖ **Kaygusuz Abdal** / Mugalataname
- ❖ **Şinasi** / Şair Evlenmesi, Tercüme-i Manzume, Durub-u Emsal-i Osmaniye, Müntehabet-ı Eş'ar

- ❖ **Ziya Paşa** / Eş'ar-i Ziya, Külliyyat-ı Ziya, Zafername, Defter-i Amal, Rüya
- ❖ **Namık Kemal** / Vatan Yahut Silistre, İntibah, Cezmi, Tahrib-i Harabat, Akif Bey, Zavallı Çocuk, Gülnihal, Kara Bela, Celalettin Harzemşah, Takip
- ❖ **Şemsettin Sami** / Taaşuk-ı Talat ve Fitnat, Kamus-ı Türkî, Kamus-ı Âlem, Kamus-ı Fransevi
- ❖ **Ahmet Mithat Efendi** / Jön Türkler, Henüz On Yedi Yaşında, Felatun Bey'le Rakım Efendi, Hasan Mellah, Hüseyin Fellah, Yeniçeriler, Paris'te Bir Türk
- ❖ **Âli Bey (1844 - 1889)** / Ayyar Hamza, Kokana Yatıyor, Letafet
- ❖ **Recaizade Mahmut Ekrem** / Araba Sevdası, Zenzeme, Nağme-i Seher, Yadıgâr-ı Şebap, Pejmürde, Afife Anjelik, Vuslat, Atala, Çok Bilen Çok Yanılır
- ❖ **Abdülhak Hamit Tarhan** / Makber, Sahra, Belde, Baladan Bir Ses, Garam, Ölü, Hacle, Finten, Liberte, Nesteren, Sardanapal
- ❖ **Sami Paşazade Sezai** / Sergüzeşt, Küçük Şeyler, İclal, Şir
- ❖ **Nabızade Nazım** / Karabibik, Zehra
- ❖ **Muallim Naci** / Ateş pare, Şerâre, Sümbüle, Fürüzan, Demdeme, Islahat-ı, Edebiye, Lügat-ı Naci

- ❖ **Tevfik Fikret** / Sermin, Doksanbeşe Doğru, Tarih-i Kadim, Haluk'un Defteri
- ❖ **Cenap Şahabettin** / Tamat Hac Yolunda, Avrupa Mektupları ve Suriye Mektupları
- ❖ **Halit Ziya Uşaklıgil** / Mai ve Siyah, Aşk-ı Memmu, Nemide, Bir Ölünün Defteri, Ferdi ve Şürekâsı, Kırık Hayatlar
- ❖ **Mehmet Rauf** / Eylül, Genç Kız Kalbi, Son Yıldız, Define, Kan Damlası, Pençe, Cidal, Siyah İnciler, Âşıkname, Son Emel
- ❖ **Hüseyin Cahit Yalçın** / Hayat-ı Muhayyel, Niçin Aldatırılmış, Hayat-ı Hakikiye Sahneleri, Nadide, Malta Adası'nda, Meşrutiyet Hatıralar
- ❖ **Hüseyin Rahmi Gürpınar** / Şık, Şıp Sevdı, Mürebbiye, Tesadüf, Kuyruklu Yıldız Altında İzdivaç, Gulyabanı, Kaynanam Nasıl Kudurdu, Kadınlar Vaizi
- ❖ **Mehmet Akif Ersoy** / Safahat, Süleymaniye Kürsüsünden, Hatıralar, Asım, Gölgele
- ❖ **Ahmet Rasim** / Gecelerin, Ömr-i Edebi, Şehir Mektupları, Eşkâl-i Zaman, Gülüp Ağladıklarım, Falaka, Ramazan Sohbetleri
- ❖ **Ahmet Haşim** / Göl Saatleri, Piyale Gurabane-i Laklahan, Bize göre, Frankfurt Seyahatnamesi

- ❖ **Refik Halit Karay** / Guguklu Saat, Memleket Hikâyeleri, Nilgün, Gurbet Hikâyeleri, Kirpinin Dedikleri, Bir Avuç Saçma, Sürgün
- ❖ **Ziya Gökalp** / Kızıl Elma, Yeni Hayat, Altın Işık, Türk Töresi, Türkçülüğün Esasları, Türkleşmek Muasırlaşmak İslamlaşmak, Malta Mektupları, Türk Medeniyeti Tarihi
- ❖ **Ömer Seyfettin** / Falaka, Efruz Bey, Yüksek Ökçeler, Bomba, Diyet, Gizli Mabet, Beyaz Lale, Kaşağı, Yalnız Efe, Nadan, Harem
- ❖ **Yakup Kadri Karaosmanoğlu** / Kiralık Konak, Yaban, Panaroma, Sodom Gomore, Vatan Yolunda, Hüküm Gecesi, Zoraki Diplomat, Anamın Kitabı
- ❖ **Reşat Nuri Güntekin** / Çalığıuşu, Yaprak Dökümü, Dudaktan kalbe, Anadolu Notları, Gizli El, Acımak, Eski Hastalık, Akşam Güneşi, Damga, Bir Kadın Düşmanı, Tanrı Misafiri, Eski Ahbap, Boyunduruk, Hançer, Gözdağı, Taş Parçası
- ❖ **Halide Edip Adivar** / Handan, Yeni Turan, Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, Sinekli Bakkal, Tatarcık, Türkün Ateşle İmtihanı, Mor Salkımlı Ev, Dağa Çıkan Kurt, Harap Mabetleri, İzmir'den Bursa'ya
- ❖ **Fuat Köprülü** / Türk Edebiyatı Tarihinde Usul, Türk Edebiyatı Tarihi, Türk Dili ve Edebiyatı Hakkında Araştırmalar, İlk Mustasavvufar, Divan Edebiyatı Antolojisi

- ❖ **Cahit Sıtkı Tarancı** / Otuz Beş Yaş, Düşten Güzel, Ömrümde Sükût, Ziya'ya Mektuplar
- ❖ **Falih Rıfık Atay** / Denizaşırı, Yeni Rusya, Bizim Akdeniz, Tuna Kıyıları, Yolcu Defteri, Ateş ve Güneş, Zeytindağı, Atatürk'ün Bana Anlattıkları, Çankaya, Eski Saat, Akşam
- ❖ **Yahya Kemal Beyatlı** / Kendi Gök Kubbemiz, Eski Şiirin Rüzgârı, Rubailer, Nesirler; Aziz İstanbul, Eğil Dağlar.
- ❖ **Peyami Safa** / Dokuzuncu Hariciye Koğuşu. Gün Doğuyor, Sözde Kızlar, Canan, Mahşer, Fatih - Harbiye, Matmazel Noralya'nın Koltuğu, Yalnızız, Şimşek
- ❖ **Memduh Şevket Esendal** / Ayaşlı ve Kiracıları, Otlakçı, Mendil Altında, Hava Parası, Temiz Sevgiler, Miras
- ❖ **Sait Faik Abasıyanık** / Kayıp Aranıyor, Medar-ı Maişet Motoru, Sermaver, Şahmerdan, Sarnıç, Havada Bulut, Son Kuşlar, Alemdağ'da Bir Yılan, Lüzumsuz Adam, Mahalle Kahvesi
- ❖ **Nurullah Ataç** / Karalama Defteri, Günlerin Getirdiği, Sözden Söze, Ararken, Diyelim, Söz Arasında, Okuma Mektuplar, Söyleyişler
- ❖ **Ahmet Muhip Dıranas** / Gölgeler, O Böyle İstenmezdi
- ❖ **Yaşar Kemal** / İnce Memed, Bütün Hikâyeler, Kuşlar da Gitti, Orta Direk, Yer Demir Gök Bakır, Üç Anadolu Efsanesi, Ağrı Dağı Efsanesi

- ❖ **Tarık Buğra** / Küçük Ağa, İbiş'in Rüyası, Siyah Kehribar
- ❖ **Faruk Nafiz Çamlıbel** / Han Duvarları, Dinle Neyden, Çoban Çeşmesi
- ❖ **Necip Fazıl Kısakürek** / Huzur, Saatleri Ayarlama Enstitüsü, Mahur Beste, Sahnenin Dışındakiler, Aydaki Kadın, Beş Şehir
- ❖ **Atilla İlhan** / Ben Sana Mecburum, Duvar, Sisler Bulvarı, Yağmur Kaçağı, Kurtlar Sofrası, Sırtlan Payı, Bıçağın Ucu, Sokaktaki Adam

DÜNYA TARİHİNDE ÖNEMLİ YAZARLAR VE ESERLER

- ❖ **HOMEROS** / İlyada, Odysseia
- ❖ **HESİODOS** / İşler ve günler, Kosmosk
- ❖ **AİSSPOS (Ezop)** / Ezop Masalları
- ❖ **AİSKHYLOS (Eshilos)** / Yalvaran Kızlar, Persler, Zincire Vurulmuş, Prometheyus
- ❖ **EURUPİDES (Evrıpidés)** / Kylops(dram), Fenikeli Kadınlar, Heleno
- ❖ **CERVANTES** / Don Kişot
- ❖ **DANTE** / İlahi Komedy
- ❖ **BOCCACIO** / Decameron
- ❖ **ARİOSTO** / Çılgın Orlando
- ❖ **TASSO** / Kurtarılmış Kudüs
- ❖ **MONTAIGNE** / Denemeler
- ❖ **MOLİERE** / Cimri, Gülünç Kibarlar, Kocalar Okulu, Hastalık Hastası, Kibarlık Budalası.
- ❖ **LA FONTAİNE** / Fabl
- ❖ **VİCTOR HUGO** / Sefiller, Notre Dame Kamburu
- ❖ **BALZAC** / Vadideki Zambak, Goriot Baba
- ❖ **STENDAL** / Kırmızı ve Siyah, Parma Manastırı
- ❖ **FLAUBERT** / Madam Bovary, Salambo

- ❖ **MAUPASSANT** / Tombalak, Ayıışığı, Bir Hayat
- ❖ **GOETHE** / Faust, Genç Warter'in Acıları
- ❖ **SCHİLLER** / Wilhem Tell, Don Carlos, Haydutlar, Maria Stuart
- ❖ **SHAKESPEARE** / Romeo ve Jüliet, Hamlet, Macbeth, Othello, Venedik Taciri, Yanlışıklar Komedyası
- ❖ **DANİEL DEFOE** / Robinson Crusoe
- ❖ **PUŞKİN** / Kafkas Esiri, Yüzbaşının Kızı, Çingeneler, Maça Kızı, Bahçesaray Çeşmesi
- ❖ **TURGENYEV** / Bir Avcının Notları, Babalar ve Oğullar, Rudin, Taşralı Kadın
- ❖ **DOSTOYEVSKİ** / Suç ve Ceza, Ölü Bir Evden Hatıralar, Budala, Karamazov Kardeşler
- ❖ **TOLSTOY** / Savaş ve Barış, Hacı Murat, Anna Karanina, Yaşayan Ölü, İvan İliç'in Ölümü, Ölümünden Sonra Diriliş
- ❖ **MARK TWAIN** / Tom Savyer'in Maceraları, Mississipi'de Yaşam,
- ❖ **EDGAR ALLAN POE** / Kuzgun, Kara Kedi, Annabel Lee
- ❖ **ERNEST HEMİNGVAY** / Çanlar Kimin İçin Çalıyor? Silahlara Veda, İhtiyar Adam ve Deniz
- ❖ **JOHN STEİNBECK** / Bitmeyen Kavga, Gazap Üzümleri, Yukarı Mahalle, Fareler ve İnsanlar, Açlık, Pan, Victoria, Dünya Nimeti

TÜRK EDEBİYATINDA İLKLER

1. **İlk Hikâye Örneği:**

Letaif-i Rivayat - Ahmet Mithat Efendi - 1870

2. **Batılı Anlamda İlk Hikâye Denemesi:**

Küçük Şeyler - Sami Paşazade Sezai - 1892

3. **İlk Naturalist Eser:**

Zehra - Nabizade Nazım

4. **İlk Yerli Roman Denemesi:**

Taaşuk-ı Talat ve Fitnat - Şemsettin Sami

5. **İlk Tarihî Roman Denemesi:**

Yeniçeriler - Ahmet Mithat Efendi

6. **İlk Tarihî Roman Örneği:**

Cezmi - Namık Kemal

7. **Edebiyatımızda İlk Fabl Örneği:**

Harname - Şeyhî

8. **Edebiyatımızda Batılı Anlamda İlk Fabl Örneği:**

Eşek İle Tilki Hikâyesi - Şinasi

9. **İlk Makale Örneği:**

Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi - Şinasi - 1860

10. **İlk Eleştiri Örneği:**

Namık Kemal - 1866

11. **Edebiyatımızdaki En Önemli Gezi Yazısı Örneği:**
Seyahatname - Evliya Çelebi
12. **Edebiyatımızda Günlük Terimini İlk Kullanan yazar:**
Falih Rıfkı Atay
13. **İlk tezkire:**
Mecalisü'n-Nefais - Ali Şir Nevaî
14. **Anadolu Sahasında Yazılan İlk Tezkire:**
Heşt Behişt - Edirneli Sehî Bey
15. **İlk Söylev (Nutuk):**
Göktürk Yazıtları (Orhun Abideleri)
16. **İslâmî Dönem Türk Edebiyatı İlk Yazılı Eser:**
Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacib
17. **Edebiyatımızda İlk Mesnevi Örneği:**
Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacib
18. **Edebiyatımızda Aruzla Yazılan İlk Eser:**
Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacib
19. **Edebiyatımızda İlk Siyasetname Örneği:**
Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacib
20. **Batı Etkisindeki Türk Edebiyatında Bilinçli İlk Temsilci-
si: Şinasi**
21. **Edebiyatımızda İlk Özel Gazeteyi Çıkaran, Noktalama
İşaretlerini İlk Kullanan Sanatçı: Şinasi**

22. **Fransızca'dan İlk Şiir Çevirileri Yapan ve İlk Folklor İncelemesi Çalışmaları Yapan Sanatçı:** Şinasi
23. **Edebiyatımızdaki İlk Atasözleri Derlemesi:**
Durub-ı Emsal-i Osmaniye - Şinasi
24. **İlk Köy Romanı Denemesi:**
Karabibik - Nabizade Nazım
25. **İlk Çeviri Roman:**
Tercüme-i Telemak (Fenelon) - Yusuf Kâmil Paşa
26. **İlk Psikolojik Roman Denemesi:**
Zehra - Nabizade Nazım
27. **İlk Psikolojik Roman:**
Eylül - Mehmet Rauf
28. **İlk Realist Roman Denemesi:**
Araba Sevdası - Rezaizade Mahmut Ekrem
29. **Batı Tekniğine Uygun İlk Realist Roman:**
Mai ve Siyah - Halit Ziya Uşaklıgil
30. **İlk Tiyatro Eseri:**
Şair Evlenmesi - Şinasi
31. **Heceyle Yazılan İlk Manzum Tiyatro Eseri:**
Nesteren - Abdülhak Hamit Tarhan
32. **İlk Bibliyografya:**
Keşfu'z-Zünun - Kâtip Çelebi

33. **İlk Hamse Sahibi:**
Ali Şir Nevaî
34. **İlk Resmî Türkçe Gazete:**
Takvim-i Vakayi - 1831
35. **İlk Yarı Resmi Türkçe Gazete:**
Ceride-i Havadis -1832
36. **İlk Özel Türkçe Gazete:**
Tercüman-ı Ahval - (Şinasi – Ağah Efendi) - 1860
37. **İlk Hatıra Kitabı:**
Babürnâme- Babürşah - 16.yy.
38. **İlk Mizah Dergisi:**
Diyojen - Teodor Kasap
39. **İlk Şiir Antolojisi:**
Harabat - Ziya Paşa
40. **İlk Mensur Şiir Örnekleri:**
Mensur Şiirler - Halit Ziya Uşaklıgil
41. **İlk Edebî Bildiriyi Yayımlayan Topluluk:**
Fecr-i Ati Topluluğu
42. **İlk Yazılı Edebî Metin ve Türk Adının Geçtiği İlk Metin:**
Göktürk Yazıtları
43. **Sahnelenen İlk Tiyatro Eseri:**
Vatan Yahut Silistre -Namık Kemal

44. **Türk Dilinin İlk Sözlüğü ve İlk Dilbilgisi Kitabı:**
Divanü Lügati't-Türk - Kâşgarlı Mahmut
45. **İlk Türkçe Sözlük:**
Kamus-ı Türkî - Şemsettin Sami
46. **İlk Edebiyat Tarihçimiz:**
Abdulhalim Memduh Efendi
47. **Batılı Anlamda İlk Edebiyat Tarihçimiz:**
Mehmet Fuat Köprülü
48. **Türkçe'nin İlk Dilbilgisi Kitabı:**
Sarf-ı Türkî - Süleyman Paşa
49. **İlk Uyarlama Tiyatro Eserinin Yazarı:**
Ahmet Vefik Paşa
50. **İlk Alfabemiz:**
Göktürk Alfabesi
51. **İlk Kadın Romancımız:**
Fatma Aliye Hanım
52. **Edebiyatımızda Milli Edebiyatın Açılmasına öncülük eden:** Mehmet Emin Yurdakul
53. **Edebiyatımızda İlk Kafiyesiz Şiir Denemesi:** Validem -
Abdülhak Hamit Tarhan
54. **İlk Türk Destanı:**
Alp Er Tunga Destanı

55. **Süslü Nesrin İlk Temsilcisi:**
Sinan Paşa
56. **Kurtuluş Savaşını Doğrudan İşleyen Romanımız:**
Ateşten Gömlek - Halide Edip Adıvar
57. **İlk Divan Şairimiz:**
Hoca Dehhanî
58. **Dilde Sadeleşmeyi Savunan ilk Yayın Organı:**
Genç Kalemler
59. **Edebiyatımızda Epik Tiyatronun Kurucusu:**
Haldun Taner
60. **İlk Köy Şiiri Örneği:**
Köylü Kızların Şarkısı - Muallim Naci
61. **Edebiyatımızda ilk Çocuk Şiiri Örnekleri:**
Şermin -Tevfik Fikret
62. **İlk Didaktik Eser Örneği:**
Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacib
63. **Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Kurulan ilk Edebî Topluluk:** Yedi Meşaleciler
64. **Hece ile Yazılan ilk Manzum Tiyatro Örneği:**
Binnaz - Yusuf Ziya Ortaç
65. **Edebiyatımızda Yayınlanan ilk Ortak Kitap:**
Yedi Meşale

66. **Edebiyatımızda Yayımlanan İkinci Ortak Kitap:**
Garip
67. **İlk Pastoral Şiir Örneği:**
Sahra - Abdülhak Hamit Tahran
68. **Aruzu Türkçe'ye Uyarlayan İlk Şair:**
Tevfik Fikret
69. **İlk Röportaj örneği:**
Rüya - Ziya Paşa
70. **Tasavvuf Edebiyatının Kurucusu ve Bu Yönde şiirler Yazan İlk Şair:** Hoca Ahmet Yesevi
71. **Bilinen İlk Türk Şair:**
Aprınçor Tigin
72. **Bilinen ilk Türk Yazar:**
Yollug Tigin
73. **İlk Epik Tiyatro örneği:**
Keşanlı Ali Destanı- Haldun Taner
74. **İlk Dergi örneği:**
Mecmua-ı Fünun - Münif Paşa-1861
75. **Batılı anlamda İlk Günlük Örneği:**
Seyahat Journali- Direktör Ali Bey
76. **Türkî-i Basit Akımının Öncüsü:**
Aydınlı Visali -15.y.y.

77. **Türkî-i Basit Akımının En güçlü Temsilcileri:**
Edirneli Nazmi ve Tatavlılı Mahremi
78. **Sebk-i Hindi Akımının En Güçlü Temsilcisi:**
Şeyh Galip-18.yy.
79. **İlk fıkra yazarımız:**
Ahmet Rasim

TÜRKİYE'DEKİ ÖNEMLİ MÜZELER

- ❖ **Topkapı Sarayı Müzesi / İstanbul**
- ❖ **Anadolu Medeniyetleri Müzesi / Ankara**
- ❖ **Etnoğrafya Müzesi / Ankara**
- ❖ **Arkeoloji Müzesi / İstanbul**
- ❖ **Arkeoloji Müzesi / Uşak**
- ❖ **Zeugma Mozaik Müzesi / Gaziantep**
- ❖ **Gordion Müzesi / Ankara**
- ❖ **Arkeoloji Müzesi / Afyon**
- ❖ **Sualtı Arkeoloji Müzesi / Bodrum**
- ❖ **Arkeoloji Müzesi / Hatay**

BİLGİ KÜPÜ

- ❖ Ülkesindeki kız çocuklarının eğitim hakkı için verdiği mücadele nedeniyle Taliban örgütünün hedefi haline gelen, 9 Ekim 2012’de bir taliban militanı tarafından başından vurularak yaralanan ve 2014 ‘ de Nobel Barış Ödülü’ ne aday gösterilen Pakistanlı insan hakları aktivisti : MALALA YOUSAFZAI
- ❖ İstanbul Boğazı Karayolu Tüp Geçişi Projesi : MARMARAY TÜNELİ
- ❖ Küresel ortalama sıcaklık artış limitinin 1,5 ila 2 derece arasında sınırlandırılmasını öngören anlaşma: PARİS İKLİM ANLAŞMASI
- ❖ ABD tarafından verilen “ Uluslararası Kadınlar Cesaret Ödülü” nü alan kadınıımız: SAADET ÖZKAN öğretmenimiz
- ❖ Nükleer silahsızlanmaya katkılarından dolayı Nobel Barış Ödülü’ ne aday gösterilen Kazakistan Cumhurbaşkanı: NURSULTAN NAZARBAYEV
- ❖ Kurtuluş Savaşı ‘ nın ilk belgeseli olan ZAFER YOLLARI ile Kurtuluş Savaşı’ nın ilk filmi olan ATEŞTEN GÖMLEK ‘ i çeken ve aynı zamanda modern tiyatronun Türkiye Cumhuriyeti’ ndeki kurucusu : MUHSİN ERTUĞRUL
- ❖ Türkiye’ de ilk kez dalgadan elektrik üretilecek şehrimiz : ZONGULDAK
- ❖ Uluslararası Çizgi Roman Festivali’ nde “ 2017 Yaratıcı Cesaret Ödülü “ nü kazanan çizirimiz : RAMİZE ERER

- ❖ UNESCO tarafından her yıl düzenlenen ve uluslararası bilim kadınlarına dağıtılan “ Yükselen Yetenek Ödülü’ nü 2017 yılında alan bilim kadınıımız : BİLGE DEMİRKOZ
- ❖ Abdülaziz Dönemi’ nde yapılan ve günümüzde otel olarak kullanılan saray: ÇIRAĞAN SARAYI
- ❖ Balkan Savaşları dolayısıyla kırmızı- beyaz olan rengini, siyah ve beyaz olarak değiştiren futbol takımımız: BEŞİK-TAŞ
- ❖ TSK ‘ nın Fırat Kalkan Harekatı ‘ nın ardından düzenlediği harekatı: FIRAT KILIÇ HAREKATI
- ❖ SSCB dağıldıktan sonra ülkesini 27 yıl yöneten Özbekistan devlet başkanı: İSLAM KERİMOV
- ❖ 15 Ocak 2017 ‘ de Türkiye’ nin ilk şehir hastanesinin açıldığı ilimiz: YOZGAT
- ❖ 3 Şubat 2017 ‘ de Türkiye’ nin ilk entegre hastanesinin açıldığı ilimiz: MERSİN
- ❖ Hayatı , Akıl Oyunları Filmi ile sinemaya aktarılan Nobel ödüllü matematikçi: JOHN NASH
- ❖ NATO ‘ daki ilk temsilcimiz : FATİN RÜŞTÜ ZORLU
- ❖ Nobel’ e aday gösterilen ilk yazarımız : YAŞAR KEMAL
- ❖ 2017 İngiltere Kraliyet Tıp ödülünü alan bilim adamımız: MEHMET HABERAL
- ❖ UNESCO ‘ ya en son üye olan ülke : FİLİSTİN
- ❖ Dünya doğalgaz rezervi en zengin ülke : RUSYA

- ❖ Dünyanın en fazla doğalgaz tüketicisi olan ülke : ABD
- ❖ Recep Tayyip Erdoğan tarafından Devlet Nişanı verilen devlet adamı : SELMAN BİN ABDÜLAZİZ(Suudi Arabistan Kralı)
- ❖ İlk Türk operasının bestecisi ve Cumhuriyet tarihinin ilk "Devlet Sanatçısı": AHMET ADNAN SAYGUN
- ❖ UNESCO ' da oy kullanma hakkını kaybeden devlet : ABD
- ❖ M.Kemal Atatürk ' ün " Türk Milliyetçiliğinin müjdecisi" dediği ve Türk edebiyat tarihinde MİLLİ ŞAİR unvanı ile anılan şair : MEHMET EMİN YURDAKUL
- ❖ Medikal teknolojide pilsiz çalışan giyilebilir bir kalp çipi (PZT MEH) ve cilt kanserini teşhis eden cihazı geliştiren Türk bilim insanı : CANAN DAĞDEVİREN
- ❖ Uzayda namaz kılan ilk insan : MUZAFFER ŞUKURİ
- ❖ Suriye' de bulunan Caber Kalesi' nin Türk toprağı olarak kabul edildiğı antlaşma: 1921 ANKARA ANTLAŞMASI
- ❖ Mustafa Kemal Atatürk' ün benim şehrim dediğı ilimiz : YA-LOVA
- ❖ Kurtuluş Savaşı ile ilgili ilk anı kitabı : TÜRKÜN ATEŞLE İMTİHANI (Halide Edip Adıvar)
- ❖ BM genel sekreteri : Antonio Guterres
- ❖ 2016 ' da hayatını kaybeden F KLAVYE nin mucidi : SITKI YENER

- ❖ Mustafa Kemal için ATATÜRK soyadını öneren kişi : NAİM HAZIM ONAT (Konya milletvekili)
- ❖ M. Kemal Atatürk' ün biyografisini anlatan Bozkurt adlı eserin yazarı : ARMSTRONG
- ❖ “Hucetü' l İslam” yani“ İslamın Delili “ olarak bilinen İslam alimi : İMAM GAZALİ
- ❖ Türk sinemasının ilk kadın yönetmeni ve ilk kadın yıldızı : CAHİDE SONKU
- ❖ Dünya petrol rezervi en zengin ülke : VENEZUELA
- ❖ Dünyanın en büyük petrol ihracatçısı olan ülke : SUUDİ ARABİSTAN
- ❖ Kentsel dönüşüm çalışmaları sırasında keşfedilen dünyanın en büyük yeraltı şehri: NEVŞEHİR
- ❖ Türkiye' nin en büyük Avrupa' nın ilk 10 limanından birisi: ASYAPORT/ TEKİRDAĞ
- ❖ Ekonomik İş Birliği Örgütü merkezi: TAHRAN
- ❖ Dünyanın ilk ekolojik şehri : ABU DABİ
- ❖ Terör ile mücadele kapsamında kurulan Terör İhbar Hattı: ALO 140
- ❖ Türkiye' nin 99 yıllığına toprak kiraladığı ülke: SUDAN
- ❖ Kendi heykelini yaptıran Osmanlı padişahı: SULTAN ABDÜLAZİZ HAN

- ❖ Kamuya açık alanda küfür etmeyi yasaklayan ülke : KIRGIZİSTAN
- ❖ Türk plastik cerrahisinin babası olarak bilinen Türk İslam bilgini : SABUNCUOĞLU ŞERAFETTİN
- ❖ Dünyanın ılıman iklim kuşağındaki en büyük ve Türkiye' nin tek Geofit Bahçesi: YALOVA ' da açıldı
- ❖ Türkiye' de açılan ilk Milli Park: Yozgat Çamlık Milli Parkı
- ❖ TİKA' nın düzenlediği program çerçevesinde ilk defa Kudüs' e gidip Mescid- i Aksa' yı ziyaret eden , Türkiye' de yazdığı şiirler nedeniyle “ Kudüs Şairi” olarak tanınan şair-yazar : NURİ PAKDİL
- ❖ Türkiye'nin en son büyükşehir belediyesi olan ili: ORDU
- ❖ Atatürk Barajı üzerinde kurulan, Adıyaman - Kahta - Siveerek - Diyarbakır' ı birbirine bağlayan Türkiye' nin 3. büyük köprüsü: NİSSİBİ KÖPRÜSÜ
- ❖ Dünyanın üçüncü, Avrupa' nın ise ilk deniz üzerine inşa edilen havalimanı: ORDU- GİRESUN HAVALİMANI
- ❖ Tamamlandığında Türkiye' nin en uzun, dünyanın ise ikinci en uzun olacak tüneli: OVİT TÜNELİ
- ❖ Uluslararası Türk Akademisi' nin merkezi: ASTANA
- ❖ Latin alfabesiyle çıkarılan ilk gazete: MARDİN GAZETESİ/ 1928
- ❖ 2019 İslam Alemi Turizm Başkenti: Kudüs

- ❖ Ocak 2017’ de yapılan seçimlerde TÜSİAD başkanlığına seçilen kişi: EROL BİLECİK
- ❖ Eylül 2016’ da hayata veda eden Özbekistan Devlet Başkanı: İSLAM KERİMOV
- ❖ ABD’ nin 7 Müslüman ülkeye getirdiği vize yasağı sonrası Oscar törenine katılmama kararı alan Oscar ödüllü İranlı yönetmen : ASGHAR FARHADİ
- ❖ Türkiye Cumhuriyeti’ nde cumhurbaşkanlığı görevi bittikten sonra başbakanlık yapan tek kişi: İSMET İNÖNÜ
- ❖ Sahip olduğu doğal güzellikleri , kent dokusu, tarihi ve kültürel mirasını koruyarak sürdürülebilir kılan ve Cittaslow (Sakin Şehir) ağına dahil edilen yöremiz: GÖYNÜK/ BOLU
- ❖ Milli Mücadelede” Galip Hoca “ lakabıyla yer alarak Nazilli Kongresi’ nin başkanlığını yapan kişi : CELAL BAYAR
- ❖ İslam Konferansı Örgütü’ ne üye olan ülkelerin katılması ile gerçekleşen geniş kapsamlı spor organizasyonu : İSLAMİ DAYANIŞMA OYUNLARI
- ❖ “Cumhuriyetin Divası “ olarak adlandırılan ve Mustafa Kemal Atatürk’ ün dinlemekten zevk aldığı sanatçı: MÜZEY-YEN SENAR
- ❖ Türkiye’ nin ilk özel televizyon kanalı: STAR 1
- ❖ “Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde kalmaz “ sözüyle Atatürk’ ün kastettiği şehrimiz: HATAY

- ❖ 2017 Ocak ayında yapılan seçim sonucu Avrupa Parlamentosu başkanı seçilen kişi : ANTONİO TAJANİ (İtalyan siyasetçi)
- ❖ 2017 yılında seçilen Almanya' nın 12.cumhurbaşkanı : FRANK - WALTER STEINMEIER
- ❖ Dünyada ilk Mutluluk Bakanlığı kurulan ülke : VENEZUELLA
- ❖ Kadınlarda askerliği zorunlu kılan ilk NATO ülkesi: NORVEÇ
- ❖ 2016 Rio Olimpiyatlarında altın madalya kazanan milli güreşçimiz : TAHA AKGÜL
- ❖ Aynı anda 20 tank taşıma kabiliyetine ve toplamda 1200 ton ağırlığındaki zırhlı aracı taşıma kapasitesine sahip , dünyanın en büyük çıkarma gemilerinden olan Türk yapımı gemi : TCG BAYRAKTAR
- ❖ Dünyanın ilk elektrik ve bor ile çalışan otomobili : BOREN (Bor yiyen)
- ❖ Türk Hava Kuvvetleri'nin 1964 yılında Kıbrısta gerçekleştirdiği uyarı uçuşunda uçağı düşen ve şehit olan pilotumuz: CENGİZ TOPEL
- ❖ Dünyada ilk metronun açıldığı kent : LONDRA
- ❖ Dünyada ilk canlı TV bağlantısı : 1964 TOKYO OLİMPİYATLARI
- ❖ Cumhuriyet Döneminin ilk barajı :CUBUK BARAJI / ANKARA
- ❖ Adı Özgürlük ve Demokrasi Adası olarak değiştirilen ada : YASSIADA

- ❖ Demiryolu ve karayolunun birlikte kullanıldığı geçitimiz : GÜLEK GEÇİTİ
- ❖ İşıldayan Kent olarak anılan kent : KAŞGAR
- ❖ 20 İslam ülkesi arasında yapılan ve bu güne kadar gerçekleştirilen en büyük tatbikat : KUZEYİN GÖK GÜRÜLTÜSÜ
- ❖ Türkiye ' de en fazla milletvekili seçilen kişi : İSMET İNÖNÜ (14 kez)
- ❖ KKTC ' nin bağımsız bir devlet olarak ilan edildiği yıl : 1983
- ❖ "Güzel Atlar Diyarı " olarak bilinen yöremiz : KAPADOKYA
- ❖ İngiltere' nin Avrupa Birliğinden ayrılma kararı : BRXİT
- ❖ 15 Temmuz Darbesinden sonra Akıncı Hava Üssü' nün yeni adı: MÜRTEDE
- ❖ Güneş sisteminin en büyük gezegeni : JÜPİTER
- ❖ Avrupa' nın İkinci Dünya Savaşı yıkıntılarını Marshall Planı çerçevesinde yeniden yapılandırma amacı ile kurulan örgüt : OECD
- ❖ Milli Park uygulamasını dünyada başlatan ilk devlet : ABD
- ❖ Mustafa Kemal Atatürk' ün Latin Alfabesi inkılabına destek vermek amacıyla yazdığı eseri : GEOMETRİ KİTABI
- ❖ Halk Evleri ' nin yurt dışındaki ilk ve tek şubesi : LONDRA
- ❖ İstiklal Marşının 1924- 1930 yılları arasındaki bestecisi : ALİ RIFAT ÇAĞATAY
- ❖ Avrupa kültür başkentlerini seçen örgüt: UNESCO

- ❖ 11 Nisan 2016 ‘ da İstiklal Madalyasının verildiği ilimiz : URFA
- ❖ Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ ın “ Dünya 5 ‘ ten büyüktür “ eleştirisini yaptığı örgütün adı : BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
- ❖ Çoban Yıldızı olarak bilinen gezegen : VENÜS
- ❖ Dünya tarihinde “ Türk Yüzyılı “ olarak geçen yüzyıl : 16. YÜZYIL
- ❖ Avrupa’ da “ Al - Phorobius “ ; felsefede ise “ Muallimi Sani“ adıyla anılan filozof : FARABİ
- ❖ Kıbrıs Harekatı için TSK ‘ nın kullandığı kod adı : ATİLLA HAREKATI
- ❖ 1997 ‘ de imzalanan ve 2005 yılında yürürlüğe giren KYOTO PROTOKOLÜ’ nden resmi olarak çekilen ilk ülke : KANADA
- ❖ Dünyanın en büyük ve en eski korusu olan Kızıl Ordu Aleksandrov Korosu 25 Aralık 2016 ‘da uçak kazasında yok oldu.Soçi ‘den kalktıktan sonra Karadeniz’e düşen uçakta 68’i koro mensubu 93 kişi hayatını kaybetti.Koro, Hmeymim Hava Üssün ‘de gerçekleştirilecek Noel kutlamalarına gidiyordu.
- ❖ KIZIL ORDU KOROSU, 1928 yılında Kızıl Ordu’ya moral vermek amacıyla kuruldu.Kızıl Ordu Korosu, Kızıl Ordu’nun resmi korosudur.Rusya’nın halk şarkılarından,kilise müziklerine , opera aryaletlerinden popüler müziğe kadar uzanan geniş bir yelpazede eserler icra etmiştir.14 Haziran 2015 ‘te İstanbul’da konser vermiştir.

- ❖ Uluslararası Beethoven Academy Müzik Ödülü Aralık 2016' da Türk müzisyen Fazıl SAY'a verildi.Fazıl SAY bu ödül töreninde Aşık Veysel 'in Kara Toprak isimli eserini seslendirdi.
- ❖ Ağustos 2016'da Başbakanlığa bağlı Türkiye Varlık Fonu Kuruldu. Ülke varlık fonları, bir ülkenin elinde bulunan uzun dönemli istikrarı, krizlere karşı korunması ve gelecek kuşakların refahını artırma hedefine dönük yatırımlar yapmak için kuruluyor.
- ❖ Made in Turkey yerine "Türkiye potansiyeline keşfet" İngilizce olarak "Turkey Discovery the potential" konulacak
- ❖ Yaşar Kemal'in Bozkırın Tezenesi olarak adlandırdığı ve abdallık geleneğinin son büyük temsilcisi olan halk ozanımız: Neşet Ertaş
- ❖ Ankara'da ABD Büyükelçiliği önünde bulunan Nevzat Tandoğan Caddesinin yeni adı: Zeytin Dalı
- ❖ Ankara'da Birleşik Arap Emirliği Büyükelçiliğinin bulunduğu sokağın yeni adı: Fahreddin PAŞA, caddenin yeni adı ise: Medine Müdafî
- ❖ Ocak 2018'de düzenlenen yarışmada buz pateni dalında rekor kıran 12 yaşındaki sporcumuz: Efe Çetin
- ❖ Mardin Ovasında ekilmeye başlanan ve Mezopotamya'nın en eski tohumunun adı: Sorgül

- ❖ Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Bize verin restore edelim" dediği Sudan'a ait ada: Sevakin adası
- ❖ Filistin halkının taşlar ve sopalarla İsrail askerlerine karşı direnişini simgeleyen kavram: İntifada
- ❖ TSK'nın subay ihtiyacı karşılamak amacıyla 2016 yılında kurulan üniversitesi: Milli Savunma Üniversitesi
- ❖ Çek Cumhuriyeti'nin resmi adı: Çekya
- ❖ TDK tarafından DRONE yerine verilen isim: Uçan Göz
- ❖ Kara delikler konusundaki çalışmalarıyla tanınan ve Mart 2018'de vefat eden fizikçi: Stephen Hawking
- ❖ NASA'nın uzayda yetiştirdiği ilk çiçeğin adı: Zinni'a (kirliliği hanım çiçeği)
- ❖ "Eğer dünyada tek bir ülke olsaydı başkenti İstanbul olurdu" sözü: Napolyon Bonapark'ta aittir.
- ❖ 2018 Yılında kullanılmaya başlanması planlanan ve ulaşımdan, bankacılığa tüm işlemleri tek bir kart ile yapılmasını düşünen kart: Türkiye Kart
- ❖ Askeri hastanelerin Sağlık Bakanlığına bağlanmasıyla bakanlık bünyesine geçen Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'nin yeni ismi: Haydarpaşa Sultan Abdülhamit Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- ❖ Atatürk'ün en sevdiği atının ismi: Sakarya
- ❖ Atatürk'ün en sevdiği köpeğinin ismi: Fox
- ❖ 2016 - 2019 İslam İşbirliği Teşkilatı dönem başkanı: TÜRKİYE

- ❖ 1 Temmuz 2016'da hizmete açılan İzmit Körfez Geçiş Köprüsü'nün adı: Osmangazi Köprüsü
- ❖ Yapımı devam eden, Çanakkale Boğazı'nın ilk Marmara Bölgesi'nin beşinci asma köprüsü'nün adı: Çanakkale 1915 Köprüsü
- ❖ Kule Yüksekliği ve eğik askılı köprü sınıfında dünyanın en yüksek köprüsü olan üçüncü boğaz köprümüz: Yavuz Sultan Selim Köprüsü
- ❖ Suriyeli mültecilere davranışları sebebiyle Nobel Barış ödülüne aday olan illerimiz: Kilis - Gaziantep
- ❖ Türkiye'de 2019 yılı: "Göbekli tepe Yılı"
- ❖ Dünyanın İlk Yapay Zeka Spikeri: ŞİNHUA (Çin'de geliştirildi ve ekrana çıkıp haberleri sundu)
- ❖ Üzerinde en çok göl bulunan ülke: KANADA (3 milyon)
- ❖ 2018 Ekim ayında hayatını kaybeden "İstanbul'un gözü" olarak anılan fotoğrafçı: ARA GÜLER
- ❖ Nisan aylarında kutlanan PORTAKAL ÇİÇEĞİ karnavalının düzenlendiği ilimiz: ADANA
- ❖ NOTRE DAME'NİN KAMBURU adlı eserin yazarı: VİCTOR HUGO
- ❖ Avrupa kupalarında final oynayan SİNYOR lakaplı Türk oyuncu: CAN BARTU

- ❖ Kara delik' e uzmanlar tarafından verilen ad: POWEHI
- ❖ 2019 Oscar Ödülü'ne aday gösterdiğimiz film: Nuri Bilge Ceylan'ın "AHLAT AĞACI"
- ❖ 2019 Yılında UKRANYA' DA yapılan Devlet Başkanlığı seçimini kazanan devlet adamı: VİLADEMİR ZELENSKİY
- ❖ 2019 Nisan ayında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine seçilen Türk üye: SAADET YÜKSEL
- ❖ 2019 Nisan ayında Fransa'nın başkenti Paris'te yanan 850 yıllık katedral: NOTRE - DAME
- ❖ 2019 yılı: FUAT SEZGİN yılı
- ❖ 2018'de Türkiye-ABD arasında krize yol açan ve casusluk suçlamasıyla yakalanan Ajan: Rahip ANDREW BRUNSON
- ❖ Cehenneme açılan kapı: MARİNA ÇUKURU
- ❖ Akdeniz oyunlarının ilk yapıldığı ülke: MISIR
- ❖ Dünyanın tarihi yeniden yazılacak denilen ülkemizdeki yer: URFA GÖBEKLİTEPE
- ❖ Mimar Hacı Mehmet Güner tarafından yapılan Türkiye tarihinin en büyük camisi: ÇAMLICA CAMİSİ
- ❖ Türkiye'nin ilk sismik araştırma gemisi: BARBAROS HAYRETTİN PAŞA (Dubai'den satın alındı)
- ❖ 125 kiloda Avrupa güreş şampiyonu olan güreşçimiz: TAHA AKGÜL

- ❖ 130 kiloda Avrupa güreş şampiyonasında Avrupa şampiyonu olan güreşçimiz: RIZA KAYAALP
- ❖ 2019 Avrupa Güreş şampiyonasında Altın madalya kazanan güreşçimiz: SÜLEYMAN ATLI
- ❖ ABD’ de yapılan yüzme şampiyonasında altın madalya alan sporcumuz: SÜMEYYE BOYACI
- ❖ Kazakistan’da yapılan seçimlerde Nursultan Nazarbayev yerine başa gelen devlet adamı: KASIM COMERT TOKAYEV
- ❖ Kazakistan’ın başkenti ASTANA’nın adı değişti: NURSULTAN oldu.
- ❖ TBMM tarafından çıkarılan kanunla aylık bağlanan ünlü halk ozanımız: ÂŞIK VEYSEL
- ❖ Türkiye’nin ilk engelli belediye başkanı: TURAN HANÇERLİ / İSTANBUL – AVCILAR
- ❖ ATATÜRK havalimanından yapılan son sefer: SİNGAPUR
- ❖ 2019 da darbe yapılan ülke: SUDAN / Devrilen lideri ÖMER EL BEŞİR
- ❖ 2019 da darbe teşebbüsü yapılan ülke: VENEZUELLA
- ❖ Almanya’nın saygın ödülllerinden olan VİCTRES ödülünü alan: DİLEK GÜRSOY
- ❖ TÜRKİYE’ de ilk HOLOGRAM merkezi: KASTAMONU

- ❖ Türkiye'nin ilk istihbarat gemisi: TCG – UFUK
- ❖ Türkiye'nin ilk savunma füzesi: HİSAR
- ❖ Suudi Arabistan'ın ilk kadın büyükelçisi: PRENSES RİMA (Washington Büyükelçisi)
- ❖ Kasım 2018'de UNESCO Dünya Somut Olmayan Mirası Listesi'ne giren varlığımız: DEDE KORKUT
- ❖ Avrupa'nın en büyük tema parkı: Wonderland Eurasia Tema parkı ANKARA
- ❖ G/ 20 Zirvesinin 2019 dönem başkanlığı: JAPONYA
- ❖ Kasım 2018 de yapılan seçimle GÜRCİSTAN'ın ilk kadın Cumhurbaşkanı: Salome Zurabishvili
- ❖ İlk kez televizyonlarda canlı olarak izlenen savaş: (1990) KÖRFEZ SAVAŞI
- ❖ Türkiye'nin ilk yerli genel maksat helikopterinin ismi: GÖK-BEY
- ❖ Türk Silahlı Kuvvetlerinin 30. Genelkurmay Başkanı: YAŞAR GÜLER
- ❖ Yunanistan'la yaşadığı sorundan dolayı isminin başına KUZEY kelimesini getiren ülke: MAKEDONYA
- ❖ Hz. İsa'nın doğum günü kabul edilen 25 Aralık Noel Günü resmi bayram ilan eden Müslüman ülke: IRAK
- ❖ (OPEC) Petrol ihraç eden ülkeler örgütünden 2019 yılında ayrılacağını ilan eden ülke: KATAR

- ❖ Siber saldırılara karşı yerli ve milli olan yazılım: AHTAPOT
- ❖ İlk kez yerli motorla uçan insansız hava aracımız: ANKA
- ❖ Osmanlı devleti zamanında bir süre sürgün yeri olarak kullanılan ve FİZAN olarak bilinen bölge: LİBYA
- ❖ 2018 yılında dünyanın en mutlu ülkesi: FİNLANDİYA
- ❖ 2025 yılında sigarayı tamamen yasaklayacak ülke: İSVEÇ
- ❖ 2017 referandumu sonunda kabul edilen en yüksek devlet memuru: CUMHURBAŞKANLIĞI İDARİ İŞLER BAŞKANLIĞI
- ❖ Cumhurbaşkanlığı idari işler başkanı: METİN KIRATLI
- ❖ Türkiye uzay ajansı merkezi: ANKARA
- ❖ 2019 Yılında Uluslararası Off-Road Yarışı Düzenlenen ilimiz: ERZURUM
- ❖ 2019 Dünya kadınlar boks Şampiyonasının yapılacağı ilimiz: TRABZON
- ❖ 2019 FİBA Dünya Basketbol Şampiyonasının yapılacağı yer: ÇİN
- ❖ 2019 Avrupa Güreş Şampiyonasının yapılacağı yer: ROMANYA / BÜKREŞ
- ❖ 2018 Kasım ayında HATAY ilinde açılan yeni sınır kapımız: ZEYTİN DALI
- ❖ 2018 Kasım ayında ABD'nin en büyük yangını: CALİFORNİA YANGINI

- ❖ ÇANAKKALE Boğazının girişini savunmak için yaptırılan kalenin adı: SEDDÜLBAHİR
- ❖ 1 OCAK / 30 HAZİRAN 2019 AB dönem Başkanlığı: ROMANYA
- ❖ 1 TEMMUZ / 31 ARALIK 2019 AB dönem başkanlığı: FİNLANDİYA
- ❖ Ülkemizde turizme açılan ilk mağara: BURDUR / İNSUYU MAĞARASI
- ❖ Çorlu havaalanının değiştirilen adı: ATATÜRK HAVALİMANI
- ❖ Türkiye'nin ilk sondaj gemisi: FATİH
- ❖ İstanbul'da Suudi Arabistan konsoloslukunda öldürülen gazeteci :CEMAL KAŞIKÇI
- ❖ İstanbul havalimanından ilk seferin yapıldığı yer: ANKARA
- ❖ 2018 yılından itibaren kadınların zorunlu askerlik yaptığı ülke: İSVEÇ
- ❖ Ocak 2019 yılında ATATÜRK resimli euro basan kuruluş: AVRUPA MERKEZ BANKASI
- ❖ Dünyanın en uzun heykeli Sardar Vallabhbhai Patel heykeli: HİNDİSTAN
- ❖ Cittaslow Toplantısı'ndaki kararla Sakin Şehir Olan yerler: BİTLİS / AHLAT – MUĞLA / KÖYCEĞİZ
- ❖ Londra'da düzenlenen dünya İnsaniyet formunda insaniyet ödülünü alan: EMİNE ERDOĞAN

- ❖ 2017 yılında SOPHIA adındaki robota vatandaşlık veren ülke: SUUDİ ARABİSTAN
- ❖ Dünyada ilk “yapay zekâdan sorumlu” bakanlık kuran devlet: BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
- ❖ 2017 yılında Diyanet İşleri başkan yardımcılığına atanan ilk kadın: HURİYE MARTI
- ❖ Türkiye'nin ilk insansı robot fabrikası: AKIN ROBOTİCS (KONYA ilimizde açıldı)
- ❖ Kırmızı periler diyarı olarak bilinen yer: NERMAN PERİBA-CALARI (Erzurum'da yer alır.)
- ❖ Partili cumhurbaşkanı döneminin başlaması: 16 NİSAN REFERANDUMU
- ❖ Partili cumhurbaşkanlarımız: M. Kemal Atatürk / İsmet İnönü / Celal Bayar ve Recep Tayyip Erdoğan
- ❖ 2019 Türk Dünyası Kültür Başkenti: Kırgızistan'ın Oş şehri
- ❖ 2019 İslam Turizm başkenti: DAKKA / BANGLADEŞ
- ❖ 2020 İslam Turizm başkenti: GEBELE / AZERBAYCAN
- ❖ 2019 Dünya kitap başkenti: ŞARJA / BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
- ❖ 2018 Dünya kitap başkenti: ATİNA – YUNANİSTAN
- ❖ Gülün Adı eserinin sahibi olan ve 2016'da hayatını kaybeden yazar: UMBERTO ECO

- ❖ 2016'da hayatını kaybeden ünlü tarihçi: HALİL İNALCIK
- ❖ Yavuz Sultan Selim köprüsünün mimari: Michel Virlogeux'tur.
- ❖ Dünyanın en büyük Radyo Teleskopu: TİENYEN (Çin'de yapıldı)
- ❖ Türkiye'nin ilk özel Teknoloji üniversitesi: ANKA TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
- ❖ 2018 Cumhurbaşkanlığı kültür sanat ödülleri Vefa ödülü: MEHMET AKİF ERSOY
- ❖ 2022 yılında bütün nükleer santralleri kapatma kararı alan devlet: ALMANYA
- ❖ Türkiye'nin ilk yerli sismik araştırma gemisi: MTA TURKUAZ
- ❖ Türkiye'nin en yüksek Dünyanın da 6. En yüksek barajı: DERİNER BARAJI
- ❖ ULAK Projesi kapsamında ASELSAN'ın geliştirdiği Türkiye'nin ilk yerli baz istasyonu: LTE-Advanced Makrocell
- ❖ Edirne'den Şanlıurfa'ya kesintisiz ulaşım sağlanması hedefleyen yol: ANKARA NİĞDE OTOYOL PROJESİ
- ❖ Süleyman Şah Türbesi'nin Suriye Kara Kozak köyünden alınıp taşındığı yer: SURIYE EŞMESİ (ŞAH FIRAT operasyonu)
- ❖ İzmir – İstanbul – Bursa otoyolu projesi ayağını oluşturan İzmit Körfez geçiş köprüsünün adı: OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ

- ❖ Askerliği kadınlara zorunlu hale getiren ilk NATO üyesi: NORVEÇ
- ❖ Yeni Kimlik Kartlarının dağıtıldığı ilk il: KIRIKKALE
- ❖ Zümrüdüanka ödülleri veren kurum: YEŞİLAY
- ❖ İstiklal Madalyası alan yörelerimiz: Maraş - Antep - İnebolu - Urfa
- ❖ TANAP projesinde yer alan illerimiz: ARDAHAN / ERZURUM / SİVAS / EDİRNE
- ❖ Dünyanın en derin noktası: MARIANA ÇUKURU
- ❖ %100 milli kaynaklar ile üretilen elektronik sinyal karıştırıcı: KORAL (Suriye sınırında faaliyete girdi.)
- ❖ Rusya'dan Türkiye'ye doğalgaz transferini sağlayan Karadeniz geçişli projenin adı: MAVİ AKIM PROJESİ'DİR.
- ❖ Atatürk'ün biyografisini yazan ve Türkiye üzerine basılı eserleriyle tanınan yazar: ANDREW MANGO (2014'te hayatını kaybetmiştir.)
- ❖ Kişi ya da şirketlerin uluslararası vergi kaçakçılığını ortaya koyan belge: PANAMA BELGELERİ.
- ❖ Karadeniz üzerinden Avrupa'ya doğalgaz taşıma projesi: GÜNEY AKIM PROJESİ
- ❖ 27 Mayıs darbesinden sonra idam edilen devlet adamları: Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan

- ❖ Osmanlı'da kalorifer sisteminin kurulduğu ilk saray: İSHAK PAŞA SARAYI
- ❖ İlk yerli zeka testi: ASİS (ANADOLU SAK ZEKA ÖLÇEĞİ)
- ❖ Dünya Bankası başkanı: DAVID MALPAS
- ❖ İMF Başkanı: CHRISTİNE LEGARDE
- ❖ Nato Genel sekreteri: JENS STOLTEBERG
- ❖ BM Genel sekreteri: ANTONİO GUTERRES
- ❖ Avrupa Parlamentosu Başkanı: ANTONİO TAJANİ
- ❖ UNESCO tarafından verilen Yükselen Yetenek Ödülünü alan bilim insanımız: BİLGE DEMİRKÖZ
- ❖ Osman Gazi'nin hayatını konu edinen KÜÇÜK AĞA adlı kitabın yazarı: TARIK BUĞRA
- ❖ Tarihe sopalı seçimler olarak geçen seçim: 1912 seçimleri
- ❖ % 94 ü sular altında olan yeni bulunan 8. Kıta: ZEOLANDİA
- ❖ Dünyanın ilk Ekolojik şehri: ABU DHABİ emirliğinde MAS-DAR ŞEHRİNDE kurulacak
- ❖ Asya ve Avrupa kıtalarını deniz altında birleştiren proje: AVRASYA TÜNELİ
- ❖ Milletler Cemiyetindeki ilk temsilcimiz: CEMAL HÜSNÜ TARAY
- ❖ İlk Sanal para: BİTCOİN

- ❖ 45 yaş altı çalışanlar için zorunlu bireysel emeklilik sistemi: BES 2017 yılında başladı
- ❖ Dünyaya 359 milyon ışık yılı uzakta bir galaksiyi keşfeden doktora öğrencisi: BURÇİN MUTLU PAKDİL
- ❖ Üzerinde güneş Batmayan İmparatorluk: İNGİLTERE
- ❖ 2019 NATO liderler zirvesinin yapılacağı yer: LONDRA
- ❖ 1992 yılında kurulan Türkiye ile Balkanlar ve Kafkasya ülkelerine kalkınmada destek veren kurum: TİKA
- ❖ Yüzölçümü en büyük ilimiz: KONYA
- ❖ Yüzölçümü en küçük ilimiz: YALOVA
- ❖ NOBEL'e aday gösterilen ilk Türk kadın yazar: LEYLA ERBİL
- ❖ 2020 yaz olimpiyatları: TOKYO
- ❖ Türkiye'nin uzaya yolladığı ilk gözlem uydusu: RASAT PROJESİ
- ❖ Yerli uzay mekiği projesi: THOR
- ❖ ABD'nin uzak vadeli yeni savunma bölgesi: ASYA - PASİFİK
- ❖ Azeri doğalgazının Türkiye'ye getirilmesi projesi: ŞAH DENİZ PROJESİ
- ❖ Türkiye'nin ilk Dünyanın ise en büyük geofit bahçesi: YALOVA

- ❖ Birleşmiş Milletlere en son üye olan devlet: GÜNEY SUDAN
- ❖ 2016 yılında dünya genelinde en çok ülkeye vizesiz seyahat imkânı sağlayan pasaport: ALMANYA
- ❖ 2016 yılında tütün ürünlerinin satışını tamamen yasaklayan ülke: TÜRKMENİSTAN
- ❖ Türkiye'nin ilk yerli arabasını üretecek firmalar: ANADOLU GRUBU / BMC / KIRAÇA HOLDİNG / ZORLU / TÜRKCELL
- ❖ Moğolistan /Azerbaycan/Kırgızistan ve Türkiye'nin katılımı ile 2013 yılında kurulan Türk Dünyası Ortak Ordusu'nun kısaltması: TAKM
- ❖ Türkiye'nin ilk yerli buğday tohumunun adı: SORGÜL (Mardin 'de toprağa ekildi.)
- ❖ Erzurum'da bulunan yeni bitki türü: MORGEVEN
- ❖ 2017 yılında SUDAN'dan kiralanan ada: SEVAKİN adası
- ❖ Çölün Gelini olarak nitelendirilen palmira Antik kentinin bulunduğu ülke: SURİYE
- ❖ 2019 Oscar ödülleri için aday filmimiz: AHLAT AĞACI
- ❖ 2024 Avrupa futbol şampiyonasının yapılacağı yer: ALMANYA
- ❖ Dünyanın ilk yazılı anayasası: ABD Anayasası

- ❖ En uzun kara sınırimız: SURİYE
- ❖ Medine Müdafaası adlı eserinin yazarı: FAHRETTİN PAŞA
- ❖ En genç bilim insanı unvanına sahip olan Türk bilim insanı: OKTAY SİNANOĞLU
- ❖ A Milli Futbol Takımı Teknik Direktörü: ŞENOL GÜNEŞ
- ❖ 2019 yılında Dünya şampiyonu olan kick boksçumuz: İrem YAMAN
- ❖ Atatürk'ün nüfusa kayıtlı olduğu il: GAZİANTEP
- ❖ "Dünya'nın Kuzeni" olarak adlandırılan yeni bulunan gezegenin adı: KEPLER - 452B
- ❖ En son il olan ilçemiz: DÜZCE
- ❖ Türkiye'nin ilk yerli dijital para birimi: TURCOIN
- ❖ TÜRKSOY tarafından 2018 yılının adına ilan edilen kişi: CENGİZ AYTMATOV
- ❖ 2020'de Türkiye'de yapılacak Dünya hava oyunlarının sloganı: İSTİKBAL GÖKLERDEDİR
- ❖ Evers'te ilk tırmanan Türk dağcı: NASUH MAHRUKİ
- ❖ Arakan Müslümanlarının katliama uğradığı ülke: MYANMAR

CUMHURBAŞKANINA BAĞLI BAŞKANLIK ve OFİSLER İLE KURULLAR

Cumhurbaşkanlığına Bağlı 4 Ofis:

1. Finans Ofisi
2. İnsan Kaynakları Ofisi
3. Dijital Dönüşüm Ofisi
4. Yatırım Ofisi

Cumhurbaşkanlığına Bağlı 11 Başkanlık;

1. Devlet Arşivleri Başkanlığı
2. Devlet Denetleme Kurulu
3. Diyanet İşleri Başkanlığı
4. Genelkurmay Başkanlığı
5. İletişim Başkanlığı
6. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
7. Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
8. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
9. Savunma Sanayi Başkanlığı
10. Strateji ve Bütçe Başkanlığı
11. Türkiye Varlık Fonu

BAKANLIKLAR VE BAKANLARIMIZ

- ❖ Cumhurbaşkanı Yardımcısı - Fuat Oktay
- ❖ Adalet Bakanı - Abdülhamit Gül
- ❖ Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanı – Zehra Zümrüt Selçuk
- ❖ Dışişleri Bakanı – Mevlüt Çavuşoğlu
- ❖ İçişleri Bakanı – Süleyman Soylu
- ❖ Milli Savunma Bakanı – Hulusi Akar
- ❖ Milli Eğitim Bakanı – Ziya Selçuk
- ❖ Sağlık Bakanı – Fahrettin Koca
- ❖ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı – Fatih Dönmez
- ❖ Ulaştırma ve Altyapı Bakanı – Mehmet Cahit Turan
- ❖ Çevre ve Şehircilik Bakanı – Murat Kurum
- ❖ Tarım ve Orman Bakanı – Bekir Pakdemirli
- ❖ Kültür ve Turizm Bakanı – Mehmet Ersoy
- ❖ Gençlik ve Spor Bakanı – Mehmet Kasapoğlu
- ❖ Hazine ve Maliye Bakanı – Berat Albayrak
- ❖ Ticaret Bakanı – Ruhsar Pekcan
- ❖ Sanayi ve Kalkınma Bakanı – Mustafa Varank

Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurullar

1. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu
  2. Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu
  3. Ekonomi Politikaları Kurulu
  4. Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu
  5. Hukuk Politikaları Kurulu
  6. Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu
  7. Sağlık ve Gıda Kurulu
  8. Sosyal Politikalar Kurulu
  9. Yerel Yönetim Politikaları Kurulu
- ❖ TRT, Anadolu Ajansı ve Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü İletişim Başkanlığına dahil edildi.
  - ❖ Yeni sistemde bakanlık icraatlarının takibi de Cumhurbaşkanı ofisleri aracılığı ile yapılacaktır
  - ❖ Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde yenisi seçilinceye kadar en yaşlı Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekalet edecek ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanacaktır

- ❖ Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması halinde, Cumhurbaşkanının görevlendirdiği yardımcısı vekalet edecek.
- ❖ Üst kademe kamu yöneticileri ile kamu kurum ve kuruluşlarında atama usullerine dair usul ve esasların düzenlediği üç numaralı Cumhurbaşkanlığı kararnamesine göre, albaylıktan tuğgeneralliğe / tuğamiralliğe terfiler ve general ve amirallikte bir üst rütbeye terfiler ve atamalar Cumhurbaşkanı tarafından yapılacak
- ❖ En üst dereceli devlet memuru Cumhurbaşkanlığı İdari İşleri Başkanı (Metin KIRATLI)